

دفترچه شماره ۱

صبح جمعه

۹۷/۱۱/۱۹

آزمون ۱۹ بهمن ماه ۹۷

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.			
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰
فارسی	۶	۵	۳	۲
عربی (زبان قرآن)	۶	۵	۳	۲
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ
خواهید داد؟

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ گویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره ی سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

۱۵ دقیقه

فارسی ۳

ادبیات سفر و زندگی (کوی)

ادبیات انقلاب اسلامی

(فصل شکوفایی)

درس ۹ تا پایان درس ۱۰

صفحه‌های ۷۰ تا ۸۷

۱- معنای چند واژه در مقابل آن درست آمده است؟

(اسرا: رازها)، (قندیل: چراغ)، (بن: بلوط)، (داعیه: ادعا)، (زخمه: ضربه)، (کرنند: اسب سرخ تیره)، (قدس: پاک)،

(تعبیر: بازگویی)، (انگاره: طرح)، (تموز: ماه پنجم سال رومیان)

(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) گر دعوی دانش کنی از بهر مباهات
 (۲) هریکی زان به حاجتی منسوب
 (۳) سفر کنید از این قربت و به خانه روید
 (۴) سپاس و شکر ایزد چون گزاریم؟

- تسخیر نموده است تو را حبّ ریاست
 لیک نامحرمان از آن محجوب
 از این فراق ملولیم عزم فرمایید
 مگر جان را به شکر او سپاریم

۳- در کدام ابیات، «مفعول» نمی‌یابید؟

- (الف) هر سحر صد ناله و زاری کنم پیش صبا
 (ب) مردن و خاکی شدن بهتر که بی تو زیستن
 (ج) خود ندارد بی رخ تو زندگانی قیمتی
 (د) آتش دل چون نمی‌گردد به آب دیده کم
 (ه) تا مگر خاکستری گردم به بادی بر شوم
- (۱) ب، ه (۲) الف، ب (۳) ج، د (۴) ه، ج

- تا ز من پیغامی آرد بر سر کوی شما
 سوختن خوش‌تر بسی کز روی تو گردم جدا
 زندگانی بی رخ تو مرگ باشد با عنا
 می‌دمم بادی بر آتش، تا بتر سوزد مرا
 وارهم زین تنگنای محنت‌آباد بلا

۴- در کدام گزینه «وابسته وابسته» وجود دارد؟

- (۱) دو چشم مست می‌گونت ببرد آرام هشیاران
 (۲) تو با این مردم کوتاه‌نظر در چاه کنعانی
 (۳) الا ای باد شبگیری بگوی آن ماه مجلس را
 (۴) گرت باری گذر باشد نگه با جانب ما کن

- دو خواب‌آلوده بربودند عقل از دست بیداران
 به مصر آ تا پدید آیند یوسف را خریداران
 تو آزادی و خلقی در غم رویت گرفتاران
 نپندارم که بد باشد جزای خوب‌کرداران

۵- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«در دبستان، لوح، هیهات است ماند روسفید / در جهان آفرینش سینه‌ای بی‌آه نیست»

- (۱) حسن تعلیل، حس‌آمیزی، تشبیه، استعاره
 (۲) کنایه، تشبیه، تناقض، ایهام
 (۳) مجاز، اسلوب‌معادله، تضاد، تشخیص
 (۴) اسلوب‌معادله، کنایه، جناس، مجاز

برای تشخیص املای صحیح واژگان در متن نثر یا شعر، به واژه‌های هم‌آوا و هم‌خانواده دقت کنید، اگر تردید در صحیح بودن واژه انتخابی دارید، یک بار جمله را با همان واژه معنا کنید و تصمیم بگیرید.

۶- ترتیب توالی ابیات براساس آرایه‌های «واج‌آرایی، تلمیح، تشبیه، اغراق، مجاز» کدام است؟

الف) مگر زمانه اسیر کمند آه من است	ب) بس کز آب زندگانی، چین ابرو دیده‌ام
ج) آن سوختگانیم که گر آتش دوزخ	د) گر نبندی زین سخن تو حلق را
ه) زاهد برو از دیر و بجو راه حرم را	
- که نازبالش امید تکیه‌گاه من است
بی‌محابا می‌کشم چون زخم در بر تیغ را
سنجند به داغ دل ماء، خام برآید
آتشی آید بسوزد خلق را
آلوده به تزویر مکن بیت صنم را

۱) هـ الف، ج، ب، د   ۲) د، ب، هـ الف، ج   ۳) الف، ب، د، ج، هـ   ۴) هـ ب، الف، ج، د

۷- مفهوم همه عبارت‌ها با بیت ذیل آن، یکسان است به‌جز گزینه ...

- ۱) پاداش هر زخمه سنگی را دست‌های کریم تو میوه‌ای چند شیرین ایثار کند.
کم مباش از درخت سایه‌فکن
۲) از سایه دلپذیر، خستگان راه را میزبانی کریم باشی.
به گوش ارغوان آهسته گفتم
۳) سپاس خورشید را که هر بامداد بر سر تو زرافشانی می‌کند.
نیزه کشید آفتاب حلقه مه درر بود
۴) می‌بایست همانند با درختان بارور بخشندگی و ایثار را داشته باشی.
از در بخشندگی و بنده‌نوازی
هرکه سنگت زند ثمر بخشش
بهارت خوش که فکر دیگرانی
نیزه این زر سرخ، حلقه آن سیم ناب
مرغ هوا را نصیب و ماهی دریا

۸- مفهوم مقابل عبارت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«شاهین تیزبال افق‌ها بودم، زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.»

۱) بود گنج معرفت در کنج ویران دلم	۲) همجو شاهین به هوا جلوه‌کنان می‌گذرم
۳) ما نام خود از حاشیه شستیم کزین بیش	۴) شاهین تیزی‌نجه ز زمین پرم پرید
- آتشی افتاد و گنج و کنج ویرانم بسوخت
تیزرو بالای و تازنده پری داده مرا
مهمان طفیلی نتوان بود قلم را
خواب از درون دیده و هوش از سرم پرید

۹- مفهوم مقابل منظومه «ای منتظر، مرغ غمین در آشیانه! / من گل به دست می‌دهم، من آب و دانه ... / می‌کارم در چشم‌ها گل‌نقش

اتیق/ می‌بارم بر دیده‌ها باران خورشید» از همه گزینه‌ها به‌جز ... دریافت می‌شود.

۱) هزار پله سبک‌بارتر بود قارون	۲) ناامیدی می‌کند خون گریه بر احوال من
۳) جگر سنگ به نومیدی من می‌سوزد	۴) آن‌چه اول غرق گردد کشتی امید ماست
- ز تخم‌های امیدی که در گل است مرا
کشت امیدم ز چشم نوبهار افتاده است
آب حیوانم و از ریگ روان تشنه‌ترم
گر سراب ناامیدی را فلک دریا کند

۱۰- همه ابیات مفهومی مشترک دارند، به‌جز ...

۱) نام باقی در زوال مال فانی بسته است	۲) برگ‌ریزان کرم را نوبهاران در قفاست
۳) کلک گوهر بار من داد سخاوت می‌دهد	۴) به اندک فرصتی تاک از درختان گشت رعنا تر
- کز سخاوت بر زبان‌ها نام حاتم مانده است
تا گلی در باغ داری مانع گلچین مباش
باش گو در آستین دست سخاوت خلق را
نگردد زبردست آن کس که از اهل کرم باشد

فارسی ۲

ستایش
ادبیات تعلیمی
ادبیات سفر و زندگی
ادبیات غنایی
ادبیات پایداری
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه‌های ۱۰ تا ۸۳

۱۱- در موارد کدام گزینه معنی همه واژگان درست است؟

الف) (تیره‌رایی: ناراستی)، (مناسک: جای عبادت حاجیان)

ب) (رایت: درفش)، (تازیک: غیر ترک)

ج) (ضیعت: زمین زراعتی)، (استسقا: آب دادن)

د) (نهیب: هراس)، (سست‌عنصر: کاهل)

د، ب، ۴

۳، ج، ب

۲، الف، د

۱، الف، ج

۱۲- در متن زیر املاي کدام واژه نادرست است؟

«چون آن‌جا رسید، چشمش بر کوهی افتاد به بلندی چنان که چشم شایقش بدان نمی‌رسید و کمندِ نظر از کمرگاهش نگذشتی، و نردبان هوا به گوشه بام رفعتش نرسیدی. شاه مرغان سلیمان‌وار نشسته بود و بزم و بارگاهی چون نزهتگاه خُلد آراسته. شاهین که امیر سلاح دیگر طیور بود کلاه زر در سر کشیده و از نشیمنگاه دست سلاطین برخاسته و بالای او به تفاخر ایستاده و چنگ منقار بلبل نوای غریب نواخته و سفیر الحان هزاردستان هنگامه لهُو و طرب گرم کرده.»

۴، سلاح

۳، برخاسته

۲، سفیر

۱، غریب

۱۳- یکی از آرایه‌های مقابل کدام بیت، نادرست است؟

یا نمکدان که دیده‌ست که من در شورم (ایهام، جناس)
به چه معلوم توان کرد که او را دهن است (کنایه، استعاره)
جان سوخته داند که نگنجد به کلامی (تشبیه، تناقض)
تو را که روی به خلق است از خدا چه خبر (اسلوب معادله، تضاد)

۱) دل چه خورده است عجب دوش که من مخمورم
۲) گر شکرخنده آن پسته شیرین نبود
۳) در آتش بی‌شعله هجران چه شرهاست
۴) ز پشت آینه روی مراد نتوان دید

۱۴- در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... «حسن تعلیل» به‌کار رفته است.

به گوش غنچه چو بانگ هزار می‌آید
به جای قطره باران عرق چکد ز سحاب
به امید که من از عارض او چشم بردارم
کج نماید در نظر اما به قامت راست است

۱) هزار پیرهن از شوق می‌کند پاره
۲) به پیش دست سخی تو از خجالت و شرم
۳) نظر برداشت شبنم در هوای آفتاب از گل
۴) سایه سرو سهی گر بر زمینی کج فتد

۱۵- در همه گزینه‌ها، واژه‌های «وندی» و «وندی- مرکب» به‌کار رفته است به‌جز ...

میان عاشقان راز و نیاز است
از شمع بپرسید که در سوز و گداز است
در میان ما بود بی‌گفت‌وگو
همیشه نیکی او کشت هر که کشت و درود

۱) میان عاقلان زهد و نماز است
۲) ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین
۳) لیک این راه کسی باشد که او
۴) همیشه خوبی او گفت هر که گفت و شنید

۱۶- در منظومه زیر، به ترتیب چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجود دارد؟

«اگرچه حالیا دیری است کان بی کاروان کولی/ از این دشت غبارآلود کوچیده‌ست/ و طرف دامن از این خاک دامن گیر برچیده‌ست/ هنوز از

خویشت پرسم‌گاه/ آه/ چه می‌دیده‌ست آن غمناک، روی جاده نمناک؟»

(۱) هفت، یک (۲) هشت، دو (۳) شش، یک (۴) هفت، دو

۱۷- پدیدآورنده کدام اثر نادرست است؟

(۱) «در امواج سند» مهدی حمیدی شیرازی، «تذکره الاولیا» عطار

(۲) «عباس میرزا، آغازگری تنها» مجید واعظی، «روزها» دکتر محمدعلی اسلامی‌ندوشن

(۳) «زندان موصل» اصغر رباط‌جزی، «نمونه‌های نثر فصیح فارسی معاصر» جلال متینی

(۴) «غزلیات شمس» شمس تبریزی، «لیلی و مجنون» نظامی

۱۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) عقل و تدبیر و صفات توست چون استارگان زان می خورشیدوش تو محو کن اوصاف را

(۲) موج از حقیقت گهر بحر غافل است حادث چگونه درک نماید قدیم را؟

(۳) چگونه قطره تواند محیط دریا شد؟ ز راه فکر رسیدن به ذات ممکن نیست

(۴) یارب چه آفتابی کانجا که پرتو توست هم وهم تیره گردد هم فهم ابتر آید

۱۹- کدام گزینه با عبارت «العبد یدبر و الله یقدر» قرابت مفهومی دارد؟

(۱) برو کز طعنه بدخواه ندیدم رویت نیست چون آینه‌ام روی ز آهن چه کنم؟

(۲) برو ای ناصح و بر دُرْدکشان خرده مگیر کارفرمای قدر می‌کند این من چه کنم؟

(۳) برق غیرت چو چنین می‌جهد از مکن غیب تو بفرما که من سوخته‌خرمن چه کنم؟

(۴) شاه ترکان چو پسندید و به چاهم انداخت دستگیر ار نشود لطف تهمت‌ن چه کنم؟

۲۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) بلیلی را که به دیدار ز گل قانع شد در اگر بسته شود رخنه و دیواری هست

(۲) باش خرسند چو مردان به قناعت صائب که فقیر از دل خرسند توانگر گردد

(۳) مورم اما خوشه‌چین خرمن دونان نی‌ام می‌کنم شکر به اکسیر قناعت خاک را

(۴) دل قانع ز احسان کریمان است مستغنی به آب تلخ دریا احتیاجی نیست گوهر را

۱۵ دقیقه

مَوَاعِظُ قِيَمَةٌ / صِنَاعَةٌ
التَّلْمِيعُ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ
عَجَائِبُ الْمَخْلُوقَاتِ
درس ۱ تا پایان درس ۳
صفحه‌های ۱ تا ۳۵

عربی زبان قرآن (۲)

۲۱- عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۲۱ - ۲۶)

«وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَلُكُمْ»:

- (۱) و هیچ موجودی در زمین نیست و هیچ پرنده‌ای با بال‌هایش در آسمان پرواز نمی‌کند، جز اینکه مانند شما گروه‌هایی هستند!
- (۲) و هیچ جنبنده‌ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با دو بالش پرواز می‌کند، مگر آنکه گروه‌هایی مانند شما هستند!
- (۳) و هر موجودی بر روی زمین و هر پرنده‌ای که با بال‌های خویش پرواز می‌کند، مانند شما فقط امت‌هایی هستند!
- (۴) و هر جنبنده‌ای در زمین و نه پرنده‌ای که با بال خود پرواز می‌کند، آن‌ها تنها دسته‌هایی همانند شما هستند!

۲۲- «أَنْفَعُ النَّاسِ مَنْ يُسَاعِدُ زُمْلَانَهُ وَ جِيرَانَهُ فِي الشَّدَائِدِ مُشْتَقًا إِلَى الْجَنَّةِ!»:

- (۱) سودمندترین مردم کسی است که به همکلاسی‌ها و همسایگانش در سختی‌ها کمک کند و به بهشت مشتاق باشد!
- (۲) سودرسان‌ترین مردم کسی است که در دشواری‌ها با اشتیاق به بهشت به همکاران و همسایگانش کمک نماید!
- (۳) سودرسان‌ترین انسان کسی است که مشتاقانه به جنت، همکلاسی‌ها و همسایگانش را در مشکلات یاری کند!
- (۴) سودمندترین از بین مردم کسی است که در کمک به همکاران و همسایگان خویش هنگام دشواری‌ها، مشتاق بهشت باشد!

۲۳- «يَشْكُو أَحَدَ الْحَاضِرِينَ مِنْ أَنَّ الْأَخْرَيْنَ لَا يَسْمَعُونَ لَهُ بِالتَّحَدُّثِ فِي الْجَلْسَةِ!»:

- (۱) یکی از حضار از این‌که به دیگران اجازه سخن گفتن در جلسه داده نمی‌شود، گلایه و شکایت نمود!
- (۲) یکی از افراد حاضر در جلسه از دیگران که به او اجازه نداده‌اند در جلسه حرف بزنند، گلایه می‌کند!
- (۳) یکی از حاضران از این‌که دیگران به او اجازه سخن گفتن را در جلسه نمی‌دهند، شکایت می‌کند!
- (۴) یکی از حضار از کسانی که به او اجازه صحبت کردن را در جلسه نمی‌دهند، گلایه می‌کند!

۲۴- «الْحَقِيقَةُ أَنَّهُ لَيْسَ هُنَاكَ وَقْتُ فَرَاغٍ، بَلْ إِنَّهُ يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نُنْتَهِيَ مِنْ عَمَلٍ حَتَّى نَبْدَأَ بِالْقِيَامِ بِعَمَلٍ آخَرَ!»:

- (۱) واقعیت این است که وقت فراغتی وجود ندارد، بلکه بر ما واجب است که کاری را پایان دهیم تا انجام کار دیگری را شروع کنیم!
- (۲) حقیقت این است که اوقات فراغت وجود ندارد، بلکه ما باید یک کار را به اتمام برسانیم تا اقدام به کار بعدی خود را شروع کنیم!
- (۳) در حقیقت آن‌جا وقت آسایش نداریم، بلکه بر ما واجب است که انجام کاری را تمام کنیم تا کار دیگری را آغاز نماییم!
- (۴) حقیقت است که وقت آسایشی نیست، بلکه واجب است کاری پایان یابد تا این‌که انجام یک کار دیگر آغاز گردد!

۲۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) قَدْ شَبَّهَ اللَّهُ كَلَامَ مَنْ يَرْفَعُ صَوْتَهُ دُونَ دَلِيلِ بَصَوْتِ الْجَمَارِ! : خداوند سخن آن را که صدایش را بی‌دلیل بالا برده، به صدای الاغ تشبیه می‌کند!

(۲) عَلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ أَنْ يُحَافِظَ عَلَى صِحَّةِ أَعْضَاءِ جَسْمِهِ! : بر هر مؤمنی واجب است که از اعضای سالم بدن خود محافظت و مراقبت کند!

(۳) بُئِيَ! مِنَ الْجَمِيلِ أَنْ تَدْعَ شَاتِمَكَ مُهَانًا وَ لَا تُسَبِّهَ! : پسرک من! زیباتر است که دشنام‌گوی خویش را خوار کنی و به او دشنام ندهی!

(۴) الْإِمَامُ الصَّادِقُ (ع) هُوَ مُؤَسِّسُ أَكْبَرِ مَدْرَسَةِ فِي عَصْرِهِ! : امام صادق (ع) تأسیس‌کننده بزرگ‌ترین مدرسه در دوران خویش است!

۲۶- عین الخطأ:

- ۱) إِنْ نَذَبْ إِلَى الْمَلْعَبِ مُتَأَخِّرِينَ يَمْتَلئُ بِالْمُتَفَرِّجِينَ! اگر دیر به ورزشگاه برویم، پُر از تماشاگران می‌شود!
- ۲) هَلْ يَسْتَطِيعُ حَيَوَانٌ أَنْ يَأْكُلَ فَرِيَسَةً أَكْبَرَ مِنْ قَمِهِ؟! آیا حیوانی قادر است که شکاری بزرگ‌تر از دهانش را بخورد؟!
- ۳) مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ يُشَاهِدُ آيَاتٍ مِنْ قَدْرَتِهِ الْقَاهِرَةِ! کسی که به آفرینش خدا می‌اندیشد، نشانه‌هایی از قدرت غالب او را می‌بیند!
- ۴) الطَّلِبَةُ يَحْمِلُونَ مَظَالِئِهِمْ وَ هُمْ يَنْتَظِرُونَ نَزُولَ الْمَطَرِ! دانش‌آموزان چترهایشان را حمل می‌کنند در حالی که در انتظار بارش باران‌اند!

۲۷- عین الصحیح للفراغات (على الترتیب) فی الحوار:

- ابراهیم: تَعَالَ نَذَبْ لِمُشَاهَدَةِ مُبَارَاةِ كُرَةِ الْقَدَمِ! / إسماعیل: أَى الْفَرِيقَيْنِ أَقْوَى؟!
- ابراهیم: ..... قَوِيَانِ، الْفَرِيقَانِ تَعَادَلَا الشَّهْرَ الْمَاضِي! / إسماعیل: أَتَذَكَّرُ ذَلِكَ، .....!
- ابراهیم: أَنْظِرْ، ..... مَا قَبْلَ الْهَدَفِ؛ لِمَاذَا؟! / إسماعیل: رُبَّمَا بِسَبَبِ تَسَلُّلِ!
- ۱) أحدهما- لا شُكْرَ عَلَى الْوَاجِبِ- الْحَكْمُ
  - ۲) أحدهما- عَلَى عَيْنِي- حَارِسُ الْمَرْمَى
  - ۳) كلاهما- عَلَى عَيْنِي- الْحَكْمُ
  - ۴) كلاهما- لا شُكْرَ عَلَى الْوَاجِبِ- الْحَكْمُ

۲۸- عین الخطأ حسب الحقيقة و الواقع:

- ۱) قد يَرى الإنسان اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ سَوَاءً مِنْ هَجَرٍ حَبِيبِهِ!
- ۲) السَّرَابُ ظَاهِرَةٌ طَبِيعِيَّةٌ تَرى كَمَسَطِحَاتِ الْمَاءِ فَوْقَ الْأَرْضِ!
- ۳) عَلَى الْمَرءِ أَنْ يَحْذَرَ مِنْ تَجْرِيْبِ الْمُجْرَبِ!
- ۴) الرَّكْبُ جَمَاعَةٌ كَبِيرَةٌ مِنَ النَّاسِ يُسَافِرُونَ بِالسِّيَارَةِ!

۲۹- «إِذَا تَمَّ الْعَقْلُ نَقَصَ الْكَلَامُ!» عین الأنسب للمفهوم:

- ۱) لب مگشا گرچه در او نوش‌هاست / کز پس دیوار بسی گوش‌هاست
- ۲) سخن کم گفتن و اندیشه کردن / به از بسیار گویی پیشه کردن
- ۳) تا نیک ندانی که سخن عین صواب است / باید که به گفتن دهن از هم نگشایی
- ۴) سخن دان پرورده پیر کهن / بیندیشد آنکه بگوید سخن

۳۰- عین غیر المناسب للمفهوم:

- ۱) عَدُوٌّ عَاقِلٌ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقٍ جَاهِلٍ! گر زهر دهد تو را خردمند بنوش / ورنوش رسد ز دست ناهل بریز
- ۲) أَكْثَرُ الْعَيْبِ أَنْ تَعِيبَ مَا فِيكَ مِنْهُ! ترك دنیا به مردم آموزند / خویشتن سیم و غله اندوزند
- ۳) عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ! علم چندان که بیشتر خوانی / چون عمل در تو نیست نادانی
- ۴) الشَّجَرَةُ الْمُنْمِرَةُ تَمِيلُ نَحْوَ الْأَرْضِ أَكْثَرَ! بزرگان نکردند در خود نگاه / خدابینی از خویشتن بین مخواه

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٣١ - ٣٥) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«الكعبة المشرفة هي قبلة المسلمين في صلواتهم، وحولها يطوفون في حجهم، كما أنها أول بيت وضع في الأرض وفق المعتقد الإسلامي ولا يمكن ذكر المسجد الحرام بدون ذكر الكعبة، إذ يبدأ تاريخ المسجد بتاريخ بناء الكعبة المشرفة. يعتقد المسلمون أن من بنى البيت الحرام أول مرة هم الملائكة قبل آدم وسميت بذلك لأن الله حرّم القتال بها، هم يعتقدون أيضاً أن الله أمر النبي إبراهيم برفع قواعد الكعبة، وساعده ابنه إسماعيل في بنائها، ولما اكتمل بناؤها أمر الله إبراهيم أن يؤذن في الناس بأن يزورها، فقد ورد في القرآن الكريم: «و إذ يرفع إبراهيم القواعد من البيت وإسماعيل ربنا تقبل منا إنك أنت السميع العليم.» تقع الكعبة وسط المسجد الحرام تقريبا على شكل حجرة كبيرة مرتفعة البناء مربعة الشكل، و يبلغ ارتفاعها خمسة عشر متراً، و يبلغ طول ضلعها الذي به بابها اثنا عشر متراً، و أما الضلع الذي به الميزاب و الذي يقابله، فطوله عشرة أمتار، ولم تكن كذلك في عهد إسماعيل بل كان ارتفاعها تسعة أذرع، وكانت من غير سقف، و لها باب ملتصق بالأرض.»

٣١- عيّن العنوان الأفضل للنّصّ:

- (١) سبب بناء الكعبة المشرفة!
(٢) مواصفات و تاريخ الكعبة!
(٣) الكعبة تاريخ المسجد الحرام!
(٤) معجزات الكعبة المشرفة!

٣٢- املاً الفراغ: إنّ الله حرّم القتال في الكعبة ...

- (١) لأنّ الملائكة هم الذين بادروا ببنائها من البداية!
(٢) لأنها بُنيت وفق المعتقد الإسلامي!
(٣) فبسميها المسلمون بالبيت الحرام!
(٤) فلم يسمح إبراهيم للنّاس بالدخول فيها قبل إفتتاحها!

٣٣- عيّن الخطأ: (حسب النَّصّ)

- (١) لن نقدر أن نتكلّم عن الكعبة المشرفة دون التّكلّم عن المسجد الحرام!
(٢) كان باب الكعبة ملتصقاً بالأرض في عهد إسماعيل!
(٣) ضلع الكعبة الذي به الباب أكثر طولاً من الضلع الذي به الميزاب!
(٤) نشاهد أنّ الله يتكلّم عن الكعبة و بنائها في القرآن الكريم!

■ عيّن الصّحيح في التّحليل الصّرفي و المحلّ الإعرابي: (٣٤ و ٣٥)

٣٤- «سميت»:

- (١) فعل ماضٍ - مفرد مؤنث غائب / فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر
(٢) مزيد ثلاثي من باب التفعيل - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
(٣) فعل ماضٍ - من مصدر «تسمية» - مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
(٤) مفرد مؤنث غائب - مبنى - لازم - مجهول / نائب فاعله ضمير «هي» المستتر

٣٥- «المسلمون»:

- (١) جمع سالم للمذكر - معرّف بأل / مبتدأ للجملة الاسمية
(٢) اسم - جمع - اسم المفعول - معرب / فاعل و مرفوع (علامته الواو)
(٣) جمع مذكر - معرب - اسم الفاعل (من مصدر: تسليم) / مبتدأ و مرفوع بالواو
(٤) جمع سالم للمذكر - معرفة - اسم الفاعل (من مصدر: إسلام) / فاعل و مرفوع بالواو

۳۶- عین العبارة التي فيها اسم التفضيل و اسم المكان معاً:

(۱) في حديقتنا شجرة أطول من شجرة البرتقال!

(۲) إننا نبحث عن مطار آخر في هذه المدينة لشراء البطاقة!

(۳) «بل تؤثرون الحياة الدنيا و الآخرة خير و أبقى»

(۴) «رب المشرق و المغرب لا إله إلا هو فاتخذهُ وكياً»

۳۷- عین اسم التفضيل يختلف في الترجمة:

(۱) اشترينا ملابس من أفضل النوعيات!

(۲) لعل فريقنا أقوى من الأفرقة الأجنبية!

(۳) إنني صعدت أعلى جبل في بلادي!

(۴) كان أبي أصدق الناس قولاً فلن ننساه!

۳۸- «مشاهدة مشهد حشن ليست مناسبة للمشاهد الصغیر، هناك أفلام أفضل للصغار!»؛ عین ما ليس في هذه العبارة؟

(۱) اسم التفضيل

(۲) اسم الفاعل

(۳) اسم المفعول

(۴) اسم المكان

۳۹- عین ما ليس فيه من أدوات الشرط:

(۱) من فعل الواجبات التراسية بجد حصل على المطلوب!

(۲) ما سمعت من المعلم إنتفعت به طول العمر حقاً!

(۳) من يرتكب المعاصي الكثيرة فلن يجد سبيلاً إلى الله تعالى!

(۴) ما تجلّى في أقوال الرجل كلام يسبب إيذاء الآخرين!

۴۰- عین جواب الشرط جملة اسمية:

(۱) من يكذب في كلامه و هو مؤمن باليوم الآخر!

(۲) إذا تواضعتم أمام الأساتذة رفعتم شأنكم!

(۳) إن يعتمد الإنسان على الله فهو لا يفشل!

(۴) إن الذين آمنوا و عملوا الصالحات فأولئك في النعيم!

۱۵ دقیقه

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۳)

سنت‌های خداوند در زندگی

در گرو کار خویش

درس ۶ تا پایان درس ۷

صفحه‌های ۶۷ تا ۹۴

۴۱- فرموده امام صادق (ع): «هنگامی که خداوند خیر بنده‌اش را بخواهد، اگر بنده گناهی مرتکب شود، او را گوشمالی می‌دهد

تا به یاد توبه بیفتد» و سخن امام علی (ع): «چه بسا احسان پیاپی خدا، کسی را گرفتار کند و پرده‌پوشی خدا او را مغرور

سازد...»، به ترتیب مؤید کدام‌یک از سنت‌های الهی است؟

(۱) املاء یا امهال - استدراج (۲) سبقت رحمت بر غضب - استدراج

(۳) سبقت رحمت بر غضب - املاء (۴) املاء یا امهال - املاء

۴۲- این‌که خداوند تبارک و تعالی در سوره هود این چنین می‌فرماید: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا

به آنان می‌دهیم...» به کدام سنت الهی اشاره دارد و این سنت خداوند در کدام آیه مشهود است؟

(۱) سنت املاء و امهال - «وَ لَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ لِهَمِّ لِنَفْسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ لِيُزَادُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ»

(۲) سنت امتحان و ابتلاء - «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ»

(۳) سنت امداد عام الهی - «كُلَّمَا نُمِدَّ هُوَآءٍ وَ هُوَآءٍ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»

(۴) سنت استدراج - «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۴۳- در بیان قرآن کریم رستگاری و محرومیت قطعی به ترتیب معلول چیست و کدام‌یک از آثار گناه است؟

(۱) قد أفلح - قد خاب - سلب توفیق (۲) قد خاب - قد أفلح - قساوت قلب

(۳) من دساها - من زکاهها - سلب آرامش خاطر (۴) من زکاهها - من دساها - سلب توفیق

۴۴- قساوت قلب معلول کدام رفتار است و امام رضا (ع) راه‌های گناهان بزرگ را چه چیزی معرفی می‌کند؟

(۱) کتمان گناه - گناهان صغیره (۲) تکرار گناه - گناهان صغیره

(۳) تکرار گناه - توجیه گناه (۴) کتمان گناه - توجیه گناه

۴۵- سرنوشت افرادی که ایمان ضعیف خود را تقویت نکرده و مرتکب گناه می‌شوند چیست و اثر بدتر عادت تدریجی آن‌ها به گناه کدام است؟

(۱) «أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ» - «لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ»

(۲) «أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ» - «وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ»

(۳) «أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ» - «لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ»

(۴) «أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ» - «وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ»

۴۶- زمینه‌ساز رفتن به سمت گناهان کبیره کدام است و در بیان امام علی (ع) چه کسانی علاقه‌مند به شایع کردن عیب‌های مردم هستند؟

(۱) عادت و تکرار گناه صغیره - کسانی که خود عیب دارند.

(۲) عادت و تکرار گناه صغیره - کسانی که درباره معاصی زیاد فکر می‌کنند.

(۳) طغیان و کتمان گناه - کسانی که درباره معاصی زیاد فکر می‌کنند.

(۴) طغیان و کتمان گناه - کسانی که خود عیب دارند.

۴۷- به ترتیب دچار شدن به «غوطهور شدن در تاریکی‌ها» و «بیشتر فرو رفتن در فساد» با کدام یک از آیات ارتباط دارد و سنگین‌تر شدن هر روزه بار گناهان

در ارتباط با کدامین آیه است؟

(۱) «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُّهُمْ» - «وَ لَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ» - نخستین

(۲) «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُّهُمْ» - «وَ لَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ» - دومین

(۳) «وَ لَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ» - «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُّهُمْ» - نخستین

(۴) «وَ لَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ» - «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدِرُّهُمْ» - دومین

۴۸- در بیان قرآن کریم، فرار گرفتن در جوار فضل و رحمت خداوند، شامل چه کسانی است و نتیجه دیگر آن کدام است؟

(۱) «عِبَادِي الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ» - «يَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا» (۲) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ» - «يَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا»

(۳) «عِبَادِي الَّذِينَ اسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ» - «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا» (۴) «الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ» - «إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا»

۴۹- قرآن کریم از قوانین حاکم بر پدیده‌های طبیعی و همچنین زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها، با چه عنوانی یاد کرده است و ثمره شناخت مورد دوم

کدام است؟

(۱) سنت‌های الهی - سبب آشنایی ما با نشانه‌های الهی و نیز بهره‌گرفتن از جهان خلقت می‌شود.

(۲) تقدیرات الهی - دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می‌سازد.

(۳) تقدیرات الهی - سبب آشنایی ما با نشانه‌های الهی و نیز بهره‌گرفتن از جهان خلقت می‌شود.

(۴) سنت‌های الهی - دیدگاه ما را نسبت به وقایع و حوادث جهان از دیگران ممتاز می‌سازد.

۵۰- افزودن بر لجاجت و کفر یا تقویت ایمان فرد با شنیدن آیاتی از رسول خدا (ص)، نشان از نقش تعیین‌کننده چه عاملی دارد و فرد اول مسلوب از کدام

سنت الهی است؟

(۱) درونی - توفیق الهی (۲) محیطی - سبقت رحمت الهی بر غضب او

(۳) محیطی - توفیق الهی (۴) درونی - سبقت رحمت الهی بر غضب او

دین و زندگی (۲)

هدایت الهی / تداوم هدایت
 / آخرین پیامبر / معجزه
 جاویدان / مسئولیت‌های
 پیامبر / پیشوای اسوه /
 امامت، تداوم رسالت
 درس ۱ تا پایان درس ۷
 صفحه‌های ۲ تا ۸۶

۵۱- ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت چه نتیجه‌ای به دنبال داشت و حدیث شریف پیامبر

اکرم (ص) که فرمود: «إِنَّمَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أَمْرُنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَىٰ قَدْرِ عُقُولِهِمْ» به کدام یک از علل فرستادن پیامبران متعدد

اشاره دارد؟

(۱) فراموشی تدریجی تعلیمات انبیا- رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۲) فراموشی تدریجی تعلیمات انبیا- استمرار و پیوستگی در دعوت

(۳) عدم فهم و درک سخنان پیامبر توسط مردم زمان خود- استمرار و پیوستگی در دعوت

(۴) عدم فهم و درک سخنان پیامبر توسط مردم زمان خود- رشد تدریجی سطح فکر مردم

۵۲- آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر چیست و عدم نیاز قرآن کریم به تجدیدنظر و تصحیح، مؤید کدام جنبه اعجاز آن است؟

(۱) پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند- انتخاب زیباترین و مناسب‌ترین کلمات به بهترین وجه

(۲) پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند- انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۳) بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد- انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۴) بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد- انتخاب زیباترین و مناسب‌ترین کلمات به بهترین وجه

۵۳- «تلازم قرآن و عترت» و «خطرات احتمالی پس از اعلام جانشین پیامبر» به ترتیب از کدام عبارات شریفه قابل برداشت است؟

(۱) «أَتَا يَرِيدُ اللَّهِ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ...» - «وَاللَّهُ يَعِصُكُمْ مِنَ النَّاسِ» (۲) «أَتَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ...» - «أَلَا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي»

(۳) «أَتَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ...» - «وَاللَّهُ يَعِصُكُمْ مِنَ النَّاسِ» (۴) «أَتَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ...» - «أَلَا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي»

۵۴- کدام عبارت توصیف کننده صحیح و کامل ویژگی‌های لازم برای پاسخ به سؤالات بنیادین انسان است؟

(۱) همه‌جانبه باشد؛ زیرا راه‌های پیشنهادی بسیار زیاد و گوناگون‌اند و کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، به طوری که به همه نیازها پاسخ دهد.

(۲) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی نیازمند تجربه است و همه‌جانبه باشد، زیرا راه‌های پیشنهادی هم بسیار گوناگون‌اند.

(۳) همه‌جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف پاسخی هماهنگ دهد و کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی نیازمند تجربه است.

(۴) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا راه‌های پیشنهادی بسیار گوناگون‌اند و همه‌جانبه باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه است.

۵۵- مسدود بودن راه‌هایی تعارض میان آیات قرآن، مولود چیست و مؤید آن کدام عبارت قرآنی است؟

(۱) خاستگاه الهی داشتن - «لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

(۲) خاستگاه الهی داشتن - «وَلَا تَخْطُئُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَأَرْتَابَ الْمَبْطُلُونَ»

(۳) تنوع موضوعی در عین هماهنگی دقیق مانند اعضای بدن - «وَلَا تَخْطُئُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَأَرْتَابَ الْمَبْطُلُونَ»

(۴) تنوع موضوعی در عین هماهنگی دقیق مانند اعضای بدن - «لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

۵۶- کدام رابطه علی و معلولی با توجه به فرمایش امام کاظم (ع) در مورد رابطه عقل و وحی الهی خطاب به هشام بن حکم، درست است؟

- (۱) علیت پذیرش بهتر پیام الهی و معلولیت افضلیت تفکر و تعقل
(۲) علیت کامل تر بودن عقل و معلولیت علو درجه در دنیا و آخرت
(۳) معلولیت برخورداری از معرفت برتر و علیت علو درجه در دنیا و آخرت
(۴) معلولیت افضلیت تفکر و تعقل و علیت برخورداری از معرفت برتر

۵۷- در کدام گزینه آیات، بر اساس ترتیب زمانی نزول، به طور صحیح بیان شده است؟

- (۱) «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» - «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...» - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
(۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا...» - «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ»
(۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا...» - «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» - «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...»
(۴) «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» - «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا...» - «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ...»

۵۸- فلسفه ارسال پیامبران به همراه دلایل روشن و کتاب آسمانی و میزان کدام است و مؤید آن کدام عبارت قرآنی است؟

- (۱) برای نظامی عادلانه توسط مردم - «آنها امنوا بما انزل اليك»
(۲) پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت - «آنها امنوا بما انزل اليك»
(۳) پذیرش ولایت الهی و نفی طاغوت - «ليقوم الناس بالقسط»
(۴) برای نظامی عادلانه توسط مردم - «ليقوم الناس بالقسط»

۵۹- در بیان قرآن کریم سرمشق نیکو بودن پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) برای چه کسانی است و آن گاه که یاران ایشان در حضورشان درباره آخرت سخن

می گفتند، پیامبر (ص) چه برخوردی داشتند و این موضوع درباره کدام جنبه سیره رهبری پیامبر (ص) است؟

- (۱) «ذکر الله كثيراً» - آنان را منع نمی کرد- محبت و مدارا با مردم
(۲) «كان يرجو الله» - آنان را منع نمی کرد- تلاش برای برقراری عدالت میان مردم
(۳) «كان يرجو الله» - با آنان همراهی می کرد- تلاش برای برقراری عدالت میان مردم
(۴) «ذکر الله كثيراً» - با آنان همراهی می کرد- محبت و مدارا با مردم

۶۰- هدف خداوند تبارک و تعالی از قبیلهای و قومیتی قرار دادن خلقت انسانها کدام امر بوده است و کدام عبارت قرآنی به همان مسئولیت پیامبر (ص)

اشاره دارد که در عبارت «بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ» تأکید شده است؟

- (۱) «يُعَلِّمُهُمْ» - «وَ يَزَكِّيهِمْ»
(۲) «لِتَعَارَفُوا» - «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ»
(۳) «يُعَلِّمُهُمْ» - «يَتْلُوا عَلَيْهِمْ»
(۴) «لِتَعَارَفُوا» - «وَ يَزَكِّيهِمْ»

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیرانگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۱۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

زبان انگلیسی ۳

Look it Up!

درس ۲

صفحه‌های ۵۷ تا ۶۹

- 61- It is crystal clear; if we went on singing loudly in such a careless way we were doing then, I'm sure that our neighbors, particularly those living in the next door, ... happy.
1) would be not   2) were not   3) will not be   4) wouldn't be
- 62- My dear Gabrielle is among my few friends ... we can rely for the organization of our school trip.
1) who   2) on whom   3) that   4) which
- 63- The US government needs to take an immediate measure to deal with this terrible economic ... . Otherwise, it will result in serious political and social issues.
1) influence   2) diversity   3) situation   4) understanding
- 64- Early this morning, armed police ... a house which they thought contained an escaped killer. Their efforts, sadly, came to no fruits.
1) surrounded   2) supported   3) arranged   4) suggested
- 65- Successful in their battles, Roman soldiers received an extra salt share called 'salarium'; this term is the ... of the word 'salary'.
1) opinion   2) origin   3) format   4) order

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Dr. de Grey believes that we can control aging. He says aging is caused by damage to the cells of the human body, and if we fix the damaged cells, then we will cure aging. This means that humans will be able to live for 1,000 years and maybe even longer. In addition, he believes that people who are 1,000 years old will be strong and healthy, full of physical and mental energy. He thinks this is a wonderful possibility. For example, people often have many new ideas and things they want to do, but they die before they can finish them. If they can live for 1,000 years, they will have more time to complete their goals.

However, many people disagree with de Grey's ideas. They say that even if we could increase the natural human lifespan, it would not be a good thing. They argue that aging is a natural part of the human experience. If people started to live much longer, the world would have too many people in it. How would we feed everyone when there are so many poor and starving people in the world today? Even if there was an aging cure, they say, it would be so expensive that only rich people could afford it. Finally, they argue that most people would not want to live for that long.

Dr. de Grey is not worried about these arguments. As we live longer, he says, we will have a greater chance of solving the world's problems. We are losing 100,000 people to old age every day. If we can cure aging, he says, we are gaining the chance to save lives. According to Dr. de Grey, that is the most important thing a person can spend their time doing.

- 66- The underlined word "afford" is closest in meaning to ... .

- 1) figure out   2) look for   3) help out   4) pay for

در پاسخ‌گویی به سؤالات شرطی به زمان جملات موجود در جمله شرط یا جواب شرط دقت کنید تا به ساختار شرطی (اول یا دوم) پی ببرید.

67- Dr. de Grey's theory is based on the possibility that ... .

- 1) damaged cells can be removed through blood transfusion
- 2) cells which have already been damaged by aging can be repaired
- 3) human cells can be prevented from entering into the aging process
- 4) damaged cells can be replaced by new ones and their function can be maintained

68- Which of the following statements is TRUE, according to the passage?

- 1) A hundred thousand people die in a day on average worldwide.
- 2) Dr. de Grey considers aging a normal part of life taking place in all species.
- 3) Not everyone would be necessarily willing to live as long as one thousand years.
- 4) Having received so many rejections from other scientists, Dr. de Grey has given up his idea.

69- Which of the following is among the reasons why some scientists are against Dr. de Grey's idea?

- 1) They think rich people should not live more than others.
- 2) They think people who are 1,000 years old will be weak.
- 3) They believe that wanting to live forever is unnatural for humans.
- 4) They believe that if aging were cured, the world would be too populated.

70- Which of the following best describes the function of paragraph 2 in relation to paragraph 1?

- 1) It further supports the point made in that paragraph.
- 2) It provides an exception to the theory mentioned in that paragraph.
- 3) It denies the necessity of the challenge described in that paragraph through facts.
- 4) It doubts the possibility of the claim made in that paragraph by providing scientific evidence.

زبان انگلیسی ۲

PART C: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

زبان انگلیسی ۲
Understanding People
A Healthy Lifestyle
درس ۱ و ۲
صفحه‌های ۱۵ تا ۵۷

Healthy people do a lot of exercise every week, but exercising is not enough. You need to stop ... (71)... fast food. Make sure that you follow a ... (72)... diet which includes fruits and vegetables. There are also many books written on health, and you can read them and gain ... (73)... information about a healthy lifestyle. Fat people usually think they cannot become thin. This is wrong. They can exercise, put fast food aside and lose weight, ... (74)... their heavy weight, but it will take time. One more point: Do not let technology ... (75)... your health and lifestyle because it will prevent you from doing your daily life. Surfing the net and playing video games until midnight are harmful to you.

71- 1) to eat	2) eat	3) eating	4) to eating
72- 1) cultural	2) balanced	3) unsafe	4) medical
73- 1) many	2) few	3) lots of	4) little
74- 1) however	2) instead	3) therefore	4) despite
75- 1) destroy	2) stress	3) rain	4) respect

PART D: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Architecture, like painting, literature, and other forms of art, reflects the ideals of the people who build it. The Parthenon is the best example of ancient Greek architecture. The structure, created between 447 BC and 432 BC, tells us a lot about the Greek way of thinking.

In Greece, balance and order were important principles. The Greeks believed that everything around them happened for a reason. They wanted to find out this reason and discover the order of the world around them. Their buildings were beautiful, but they did not overflow with frivolity or emotion. Instead, Greek buildings defined order.

Columns are one hallmark of classical structure that we associate with Greece and Rome. The Parthenon was built with eight columns on the front and 17 on each side. The building is symmetrical and balanced. Mathematical principles make the design stable. Almost the entire structure is made of marble.

The balance and order that we see in the Parthenon echo the principles of Greek government. In Greece, the polis, or “city-state”, was ruled by the people in a democracy. Greek citizens debated the actions to be taken by the government. This was very different from a monarchy where kings, queens, or emperors ruled the people. The citizens within the city-state ran their own government. This system of government would require balance-no one person could become too powerful. It would also require order so that the government would not crumble. These ideas from ancient Greece about balance and order made their way to America. They are the very things that the founding fathers of the United States, such as Thomas Jefferson and James Madison, thought about when they prepared the outline for democracy in the United States.

Can you think of any buildings in the United States with columns that look like the Greek columns on the Parthenon? What do you think of when you see the columns?

76- The Parthenon is made up almost entirely of what material?

- 1) marble   2) granite   3) wood   4) adobe

77- Why does the author discuss the founding fathers of the United States?

- 1) to describe something that Greek ideas influenced
2) to contrast the cultures of ancient Greece and modern America
3) to illustrate the fact that architects can become politicians
4) to explain why the founding fathers hated Greek architecture

78- Which of these statements best explains why an American government building would be designed like classical Greek architecture?

- 1) to show the influence of Greece’s balance and order
2) to try to be very original in its design
3) to make visitors from Greece feel very welcome
4) to pretend that the buildings are much older than they are

79- What does the underlined word “overflow” mean?

- 1) to fail to meet expectations   2) to be made of liquid
3) to be used for entertainment   4) to have too much of something

80- The main idea of this passage is that ...

- 1) the Parthenon was unlike the vast majority of buildings in ancient Greece.
2) the Parthenon represents the balance and order that the ancient Greeks valued.
3) ancient Greece had government buildings that were very unusual.
4) the United States copied their architecture style from the Greeks.

دفترچه شماره ۲

صبح جمعه

۹۷/۱۱/۱۹

آزمون ۱۹ بهمن ماه ۹۷

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی	۶	۴	۲	۱	
اقتصاد	۸	۶	۴	۲	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
تاریخ	۷	۵	۴	۲	
جغرافیا	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۳	
منطق و فلسفه	۶	۴	۳	۱	
روان‌شناسی	۸	۷	۵	۲	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۳۵
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۴	اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۵	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۳۵
	علوم و فنون ادبی (۳) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	
	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	
۹	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۱۰	تاریخ (۳)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۲۵
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
	جغرافیای ایران	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
۱۴	جامعه‌شناسی	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰
۱۵	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۲۰
	منطق و فلسفه یازدهم	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۷	روان‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۵ دقیقه

مدل‌سازی و دنباله
(از ابتدای تعریف دنباله)
مفصله‌های ۳، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰

۸۱- اگر $b_n = n + \frac{(-1)^n}{2n}$ ، آنگاه مجموع سه جمله ابتدایی این دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{25}{12}$ (۲) $\frac{61}{12}$ (۳) $\frac{67}{12}$ (۴) ۶

۸۲- اگر $a_1 = 7$ و $a_{n+1} = \frac{1}{2}(a_n + \frac{7}{a_n})$ ، آنگاه a_3 کدام است؟

- (۱) $\sqrt{7}$ (۲) $2/5$ (۳) $\frac{11}{8}$ (۴) $\frac{23}{8}$

۸۳- نسبت جمله هشتم دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \frac{n(n-2)}{n-1}$ (با فرض $a_1 = 2$) به جمله دوم آن کدام است؟

- (۱) 7×8^4 (۲) 7×2^{10} (۳) 7×2^{14} (۴) 7×2^{13}

۸۴- در دنباله‌ای $a_1 = a_2 = 1$ و $a_{n+2} = a_n + a_{n+1}$ است. مجموع جمله‌های ششم، هفتم و هشتم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۲۹ (۲) ۳۴ (۳) ۴۲ (۴) ۴۶

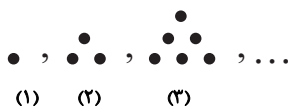
۸۵- در یک دنباله با رابطه بازگشتی $\frac{a_{n+1}}{a_n} = 2$ با فرض آن که جمله هفتم برابر با ۳۲ باشد، جمله اول کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۸۶- در دنباله اعداد $b_1 = 1$ ، $b_{n+1} = b_n + 2n + 1$ ، جمله سی‌ام کدام است؟

- (۱) ۶۰۰ (۲) ۶۶۰ (۳) ۹۰۰ (۴) ۹۶۰

۸۷- مطابق شکل زیر، مجموع تعداد نقطه‌های شکل چهارم با تعداد نقطه‌های شکل چندم این دنباله برابر ۳۸ است؟

- (۱) هشتم (۲) هفتم (۳) ششم (۴) چهارم

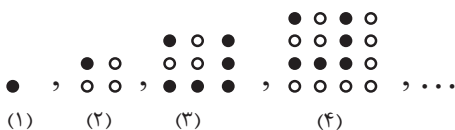
۸۸- در دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \frac{n^2 - n}{2n + 1}$ مجموع جملات سوم و هفتم کدام است؟

- (۱) $\frac{128}{35}$ (۲) $\frac{68}{35}$ (۳) $\frac{164}{35}$ (۴) $\frac{136}{35}$

۸۹- در دنباله اعداد $a_1 = 3$ و $a_{n+1} = 4a_n - 1$ جمله چهارم کدام است؟

- (۱) ۴۳ (۲) ۸۲ (۳) ۱۱۰ (۴) ۱۷۱

۹۰- در الگوی مقابل تعداد دایره‌های توخالی در شکل چهاردهم کدام است؟

- (۱) ۱۵۵ (۲) ۱۳۵ (۳) ۱۱۵ (۴) ۱۰۵

عبارت‌های چیری
 معادله درجه دوم
 صفحه‌های ۹ و ۱۰ و ۱۱

درس‌های ریاضی و آمار (۱) و (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- مجموع ضرایب جمله‌های جاهای خالی اتحاد $a^2 + \dots + \dots = (a-4)^2$ چند است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۸ (۳) ۱۲ (۴) ۲۰

۹۲- کدام تساوی زیر نادرست است؟

- (۱) $a^3 - 8b^3 = (a-2b)(a^2 + 2ab + 4b^2)$
 (۲) $(a+2b)^3 = a^3 + 6a^2b + 12ab^2 + 8b^3$
 (۳) $x^8 - 49x^4 = x^4(x^2 - 7)(x^2 + 7)$
 (۴) $(\sqrt{2}+x)(\sqrt{2}-x)(2-x^2) = 4-x^4$

۹۳- در تجزیه عبارت $a^3 - 12 + 3a^2 - 4a$ کدام عامل وجود ندارد؟

- (۱) $a+2$ (۲) $a+3$ (۳) $a-3$ (۴) $a-2$

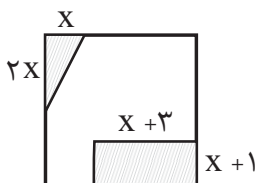
۹۴- حاصل عبارت تعریف شده $\frac{x^3-1}{x^3+2x^2} \div (\frac{3}{x+2} + \frac{x-2}{x})$ کدام است؟

- (۱) $\frac{x^2+x+1}{x^2+4x}$ (۲) $\frac{x-1}{2x+2}$ (۳) $\frac{x+2}{x-1}$ (۴) $\frac{x^2+x+1}{x+4}$

۹۵- عبارت گویای $A = \frac{x^2+1}{5x^2-3x-2}$ به ازای چند عدد حسابی تعریف نشده است؟

- (۱) ۳ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) صفر

۹۶- در شکل زیر که مربعی به طول ضلع ۶ است، اگر قسمت‌های هاشورزده را جدا کنیم، مساحت قسمت باقی‌مانده برابر ۲۷ می‌شود. در این صورت x کدام است؟

صورت x کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۱/۵ (۳) ۱ (۴) ۲/۵

۹۷- اگر $x=2$ ریشه معادله $x^2 - m^2x + 3mx - 4m = 0$ باشد، مجموع مقادیر ممکن برای m کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) ۳

۹۸- اگر $A = x-1$ و x_1 و x_2 جواب‌های معادله $A^2 - A = 2$ باشند، مقادیر x_1 و x_2 کدام است؟

- (۱) صفر و ۱ (۲) فقط ۲ (۳) صفر و ۲ (۴) صفر و ۳

۹۹- تعداد جواب‌های معادله $\frac{10}{x-2} - 2 = \frac{5x}{x-2}$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۱۰۰- مجموع معکوس دو عدد زوج طبیعی متوالی برابر $\frac{7}{24}$ است. مجموع آن دو عدد کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۴ (۳) ۱۸ (۴) ۲۲

گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها
 استدلال ریاضی
 صفحه‌های (۳ تا ۲۰)

اگر به سؤال‌های درس ریاضی و آمار (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۲)

۱۰۱- ارزش کدام گزاره مرکب نادرست است؟

- (۱) عدد ۲۵ مربع کامل است، اگر و تنها اگر $\sqrt{2}$ عددی گویا نباشد.
 (۲) اگر عدد ۷ زوج است، آنگاه ۲۵ مربع کامل است.
 (۳) عدد ۱ مرکب است و عدد ۲ عدد اول است.
 (۴) حاصل $1 + 2^5$ عدد مرکب است یا $3^2 < 2^3$ است.

۱۰۲- در جدول زیر ستون مربوط به ارزش گزاره مرکب $p \Rightarrow q \sim$ کدام است؟

p	q	$\sim p \Rightarrow q$
د	د	
د	ن	
ن	د	
ن	ن	

(۲)

د
د
ن
ن

(۴)

د
د
د
ن

(۱)

ن
د
د
د

(۳)

د
د
ن
د

۱۰۳- چند مورد از گزاره‌های زیر درست هستند؟

- (آ) نمودار $y = -x^2 + 3$ از ربع سوم نمی‌گذرد.
 (ب) $a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$
 (پ) میانه داده‌ها همان چارک اول آنها است.
 (ت) عدد طبیعی ۱۶۰۰ مربع کامل نیست.
 (ث) واریانس داده‌های ۱۰، ۱۰، ۱۰ برابر صفر است.

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۰۴- اگر گزاره‌ای نادرست و q گزاره‌ای درست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره‌های مرکب $(r \vee p) \Rightarrow ((r \Rightarrow q) \wedge \sim p)$ و

$\sim p \Leftrightarrow (q \vee p)$ به ترتیب کدام است؟

(۲) نادرست - درست

(۱) درست - نادرست

(۴) نادرست - نادرست

(۳) درست - درست

۱۰۵- اگر گزاره p «حاصل $2^2 + \sqrt{4} + 1$ عددی اول است» و گزاره q « $2 > 2 \times 2 > 7$ » و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش گزاره‌های

$\sim p \Rightarrow (q \wedge r)$ و $(p \vee r) \Leftrightarrow (\sim p \wedge q)$ به ترتیب کدام است؟

(۲) نادرست - درست

(۱) درست - درست

(۴) درست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست

فقر و توزیع درآمد
دولت و اقتصاد
بودجه و مالیه دولت
مقصد های ۸۵ تا ۸۸

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۱۱- کدام گزینه در ارتباط با هزینه های دولت نادرست است؟

- ۱) حقوق و مزایای قضایان و نمایندگان مجلس: هزینه های کارکنان
- ۲) احداث کارخانه های نساجی و خودروسازی: سرمایه گذاری های زیربنایی
- ۳) پرداخت به روستاییان تحت پوشش طرح شهید رجایی: پرداخت های انتقالی
- ۴) هزینه های حمل و نقل و اجاره: هزینه های اداری

۱۱۲- در کدام گزینه مفهوم اقتصادی به نادرستی بیان شده است؟

- ۱) اشتغال کامل به وضعیتی اطلاق می شود که در آن همه عوامل تولید امکان شرکت در فرایند تولید را دارند و هیچ نهاده ای ناخواسته، بلااستفاده یا غیرمولد نمانده باشد.
- ۲) سود یک شرکت یا حقوق یک کارمند که ماهانه تحقق می یابد متغیری انبوه است و اتومبیل یا ساختمان آن ها که دارایی و ثروت است متغیری جاری است و در طول زمان افزوده یا کاسته می شود.
- ۳) فرق دارایی و ثروت این است که دارایی در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است؛ اما ثروت را کد است.
- ۴) بیکاری داوطلبانه: برخی افراد حاضر به کار نیستند، بیکاری اصطلاحی: برخی افراد در حال جابجایی از کاری به کار دیگر هستند.

۱۱۳- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش های زیر است؟

الف) رفاه اجتماعی چگونه تحقق می یابد؟

ب) چگونه می توان تصویری از وسعت و اندازه فقر در هر کشور به دست آورد؟

ج) کدام عبارت در خصوص شاخص دهک ها نادرست است؟

د) چگونه تفاوت میان درآمد و ثروت یک گروه محدود و اکثریت چشمگیر مردم کاهش می یابد؟

ه) هرگونه سرمایه گذاری در زمینه آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان ها به ... و در پی آن، ... منجر می شود.

و) چه عواملی می تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرایند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند؟

۱) الف) با از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری ها، ب) با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد، ج) برای محاسبه این معیار، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی تقسیم می کنند و در این طبقه بندی سطح درآمد از بیشترین به کمترین مدنظر قرار می گیرد. د) تقویت روحیه امید و اطمینان نسبت به آینده در مردم، ه) انسجام و همکاری بیشتر - حرکت به سمت توسعه اقتصادی، و) افزایش مشارکت مؤثر در فعالیتهای سیاسی و اجتماعی

۲) الف) با ارتقای توانمندی ها و مسئولیت پذیری افراد جامعه، ب) با در نظر گرفتن دو شاخص رشد اقتصادی و شاخص توسعه انسانی، ج) در طبقه بندی مردم برای محاسبه شاخص دهک ها، گروه اول که ۱۰ درصد اولیه جمعیت را تشکیل می دهند، بیشترین درصد درآمد ملی و ۱۰ درصد آخر کمترین درصد درآمد ملی را دارند. د) تقویت روحیه امید و اطمینان نسبت به آینده در مردم، ه) انسجام و همکاری بیشتر - حرکت به سمت توسعه اقتصادی، و) افزایش مشارکت مؤثر در فعالیتهای سیاسی و اجتماعی

۳) الف) با از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری ها، ب) با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد، ج) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول، شاخصی به دست می آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین کشورهای مختلف به کار می رود هرچه این نسبت کمتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب تر است. د) توزیع مجدد درآمد به گونه ای قانونی با به کارگیری نظام صحیح مالیاتی، ه) افزایش بهره وری نیروی کار - افزایش درآمد ملی، و) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر

۴) الف) با ارتقای توانمندی ها و مسئولیت پذیری افراد جامعه، ب) با در نظر گرفتن دو شاخص رشد اقتصادی و شاخص توسعه انسانی، ج) در جدول مربوط به وضعیت توزیع درآمد در هر کشور سهم هر دهک باید از سهم دهک ماقبل خود بزرگ تر یا مساوی باشد. د) توزیع مجدد درآمد به گونه ای قانونی با به کارگیری نظام صحیح مالیاتی، ه) افزایش بهره وری نیروی کار - افزایش درآمد ملی، و) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر

۱۱۴- کدام گزینه در ارتباط با «مالیات» صحیح نیست؟

(۱) تمامی وجوهی که دولت طبق قانون تحت عنوان مالیات دریافت می‌کند از اشخاص حقوقی است.

(۲) مالیات از مهم‌ترین منابع درآمد دولتهاست و در بیشتر کشورهای جهان یکی از ابزارهای مؤثر کسب درآمد برای دولت است.

(۳) دولت بهای برخی از کالاها و خدمات عمومی را مستقیماً از شهروندان دریافت نمی‌کند.

(۴) مالیات یکی از ابزارهای مؤثر در رفع نابرابری‌های اقتصادی - اجتماعی است.

۱۱۵- به ترتیب، در کدام نوع از مالیات امکان انتقال بار مالیاتی بسیار زیاد و کم است؟

(۱) مالیات بر فروش - مالیات بر نقل و انتقالات دارایی

(۲) مالیات بر درآمد - حقوق و عوارض گمرکی

(۳) مالیات بر نقل و انتقالات دارایی - مالیات بر دارایی و ثروت

(۴) عوارض - مالیات بر فروش

۱۱۶- هریک از موارد زیر به ترتیب در ارتباط با کدام یک از انواع مخارج دولتی است؟

- هزینه‌هایی که برای چرخش کار جاری نهادها صرف می‌شوند.

- آن دسته از هزینه‌های دولتی که صرف احداث بنا یا خرید کالاهایی می‌شود که با بقای اصل آنها مورد استفاده قرار می‌گیرند.

- هزینه‌هایی که دولت بلاعوض و به صورت هدفمند به منظور تأمین اجتماعی و رفع نابرابری‌ها پرداخت می‌کند.

- با توجه به رشد جمعیت و افزایش درآمد جامعه در طی زمان کم‌تر موردی پیش می‌آید که این نوع هزینه‌ها سیر نزولی داشته باشد.

(۱) هزینه‌های اداری - هزینه‌های سرمایه‌ای - پرداخت‌های انتقالی - هزینه‌های جاری

(۲) هزینه‌های کارکنان - هزینه‌های جاری - پرداخت‌های انتقالی - هزینه‌های سرمایه‌ای

(۳) هزینه‌های اداری - هزینه‌های سرمایه‌ای - هزینه‌های کارکنان - هزینه‌های جاری

(۴) هزینه‌های اداری - هزینه‌های جاری - پرداخت‌های انتقالی - هزینه‌های سرمایه‌ای

۱۱۷- جدول زیر بیانگر وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A در سال ۲۰۱۷ میلادی است. چنانچه جمعیت کل کشور ۶۰ میلیون نفر، درآمد

ملی ۴۰,۰۰۰ میلیارد دلار، اختلاف سهم دهک دهم و نهم ۶ درصد و سهم دهک اول $\frac{1}{5}$ برابر سهم دهک هشتم باشد:

وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۱۷ میلادی	
سهم دهک اول	؟
سهم دهک دوم	۵ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۱۰ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	۱۵ درصد
سهم دهک نهم	؟
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) سهم دهک نهم از درآمد ملی چقدر است؟

ب) میزان شاخص دهک‌ها تقریباً کدام است؟

ج) جمعیت نیمه پایین جامعه چند میلیون نفر است؟

د) اگر سهم دهک دهم در کشور فرضی B، ۲۸ درصد باشد سهم دهک اول

آن چه مقدار می‌تواند باشد تا توزیع درآمد آن از کشور A مناسب‌تر گردد؟

۱) الف) ۶۰۰۰ میلیارد دلار، ب) ۷، ج) ۴۰، د) ۴ درصد

۲) الف) ۷۶۰۰ میلیارد دلار، ب) ۵، ج) ۳۰، د) $\frac{4}{5}$ درصد

۳) الف) ۶۰۰۰ میلیارد دلار، ب) ۷، ج) ۳۰، د) $\frac{4}{5}$ درصد

۴) الف) ۷۶۰۰ میلیارد دلار، ب) ۵، ج) ۳۰، د) ۳ درصد

۱۱۸- عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در کشوری در جنوب‌غربی آسیا، میزان مالیاتی که از درآمدهای مختلف

مردم گرفته شده در جدول زیر آمده است. در این کشور با کدام نرخ مالیاتی از مردم مالیات گرفته می‌شود و میزان آن چقدر است؟

میزان مالیات ماهانه پرداختی (به هزار تومان)	میزان درآمدهای ماهانه (به هزار تومان)	افراد
۲۴	۴۰۰	نفر اول
۳۶	۶۰۰	نفر دوم
۴۸	۸۰۰	نفر سوم
۶۰	۱۰۰۰	نفر چهارم

ب) تولید یک نوع پوشاک پنبه‌ای، مطابق جدول زیر در چهار مرحله انجام می‌شود. اگر براساس قانون، مالیات بر ارزش افزوده در هر مرحله ۹٪

باشد، کل مالیات دریافتی دولت چقدر است و ویژگی این نوع از مالیات چیست؟

مرحله	تولیدکنندگان	ارزش افزوده در هر مرحله (به تومان)
۱	کشاورز پنبه‌کار	۱۰۰۰
۲	کارگاه ریسندگی	۲۰۰
۳	کارگاه پارچه‌بافی	۳۰۰
۴	کارگاه تولید پوشاک	۵۰۰

۱) الف) نرخ تصاعدی - ۴٪، ۶٪، ۸٪، ۱۰٪، ب) ۱۸۰ تومان - این نوع از مالیات، شفافیت مالیاتی را افزایش می‌دهد، انگیزه فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌گیری چندگانه پرهیز می‌شود.

۲) الف) نرخ ثابت - ۶٪، ب) ۴۵ تومان - در این نوع مالیات دولت می‌تواند افراد پردرآمد و کم‌درآمد یا افراد ثروتمند و افراد فقیر را از هم جدا کند و فقط از گروه خاصی مالیات بگیرد؛ زیرا امکان انتقال بار مالیاتی آن کم است.

۳) الف) نرخ تصاعدی - ۴٪، ۶٪، ۸٪، ۱۰٪، ب) ۴۵ تومان - این نوع از مالیات را دولت معمولاً با هدف افزایش هزینه یک رفتار وضع می‌کند تا انگیزه افراد برای آن رفتار را کاهش دهد.

۴) الف) نرخ ثابت - ۶٪، ب) ۱۸۰ تومان - مالیات بر ارزش افزوده، نوعی مالیات بر فروش چندمرحله‌ای است که کالاها و خدمات واسطه‌ای را از پرداخت مالیات معاف می‌کند.

۱۱۹- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر در خصوص سند «تفریح بودجه» است؟

(الف) چه مواردی در سند «تفریح بودجه» مشخص می‌شود؟

(ب) این سند چگونه امکان نظارت بر اجرای بودجه را فراهم می‌سازد؟

(ج) ارائه این سند بر عهده کدام نهاد است؟

(۱) الف) تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقق یافته و درآمدهای واقعی وصول شده، ب) در این سند، علاوه بر ماده واحده و

تبصره‌ها، بودجه هر دستگاه جداگانه و به ریز مواد ذکر شده است. ج) اداره کل خزانه‌داری که مدیر کل آن را وزیر اقتصاد تعیین می‌کند.

(۲) الف) تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج واقعی تحقق یافته و درآمدهای واقعی وصول شده، ب) این سند، دستیابی به اهداف و پایبندی و

یا عدم پایبندی دستگاه‌ها به تکالیف بودجه را مشخص می‌سازد. ج) دیوان محاسبات که اعضای آن را مجلس انتخاب می‌کند.

(۳) الف) رقم کل درآمدها و هزینه‌های یکسال و همچنین ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌ها، ب) این

سند، دستیابی به اهداف و پایبندی و یا عدم پایبندی دستگاه‌ها به تکالیف بودجه را مشخص می‌سازد. ج) اداره کل خزانه‌داری که مدیر کل آن

را وزیر اقتصاد تعیین می‌کند.

(۴) الف) رقم کل درآمدها و هزینه‌های یکسال و همچنین ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌ها، ب) در این

سند، علاوه بر ماده واحده و تبصره‌ها، بودجه هر دستگاه جداگانه و به ریز مواد ذکر شده است. ج) دیوان محاسبات که اعضای آن را مجلس

انتخاب می‌کند.

۱۲۰- در جامعه فرضی A بیکاری به شکلی گسترده رواج یافته و تولیدکنندگان انگیزه‌ای برای تولید ندارند و سطح تولید و همچنین تقاضای کل

در جامعه کاهش یافته و جامعه دچار رکود اقتصادی شده است.

(الف) در این شرایط دولت با اعمال چه سیاست مالی می‌تواند رونق را به بازار بازگرداند؟

(ب) در این شرایط دولت از طریق بانک مرکزی با اعمال چه سیاست پولی می‌تواند رونق را به بازار بازگرداند؟

(ج) برای حل اساسی این مشکل در بلندمدت دولت باید چه سیاست‌هایی را در پیش بگیرد؟

(۱) الف) کاهش پرداخت‌های انتقالی (مثل حذف یارانه پرداختی دولت به کالاهای اساسی) و افزایش نرخ ثابت مالیات، ب) سیاست پولی

انقباضی - فروش اوراق مشارکت، ج) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)

(۲) الف) افزایش پرداخت‌های انتقالی (مثل پرداخت یارانه تولید برای حمایت از تولیدکننده) و کاهش نرخ تصاعدی مالیات، ب) سیاست پولی

انبساطی - خرید اوراق مشارکت، ج) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)

(۳) الف) کاهش پرداخت‌های انتقالی (مثل حذف یارانه پرداختی دولت به کالاهای اساسی) و افزایش نرخ ثابت مالیات، ب) سیاست پولی

انبساطی - خرید اوراق مشارکت، ج) سیاست‌های جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد افراد، افزایش پس‌انداز و بهبود فضای بازار)

(۴) الف) افزایش پرداخت‌های انتقالی (مثل پرداخت یارانه تولید برای حمایت از تولیدکننده) و کاهش نرخ تصاعدی مالیات، ب) سیاست پولی

انقباضی - فروش اوراق مشارکت، ج) سیاست‌های جانب تقاضا (مثل بهبود درآمد افراد، افزایش پس‌انداز و بهبود فضای بازار)

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲)، وزنی
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس علوم و فنون ادبی): ۳۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۲۱- به ترتیب پروین اعتصامی در سرودن قطعات خود به شیوه کدام شاعر توجه ندارد و بیانیه شعر نو، کدام شعر نیماست؟

(۱) سعدی - ققنوس (۲) انوری - افسانه (۳) ناصر خسرو - افسانه (۴) سنایی - ققنوس

۱۲۲- شخصیت‌های ذکر شده در کدام گزینه، زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، ایجاد کرده‌اند؟

(۱) محمدباقر میرزا خسروی - مرتضی مشفق کاظمی (۲) سید محمدعلی جمال‌زاده - بزرگ علوی
(۳) صادق هدایت - صادق چوبک (۴) عبدالرحیم طالבוفا - زین‌العابدین مراغه‌ای

۱۲۳- همه آثار ذکر شده در گزینه ... متعلق به فیض‌امین‌پور است.

(۱) دستور زبان عشق - زمین سوخته - طوفان در پرنانتر
(۲) گوشواره عرش - منظومه ظهر روز دهم - بی‌بال پریدن
(۳) آیین‌های ناگهان - خواب ارغوانی - سنت و نوآوری در شعر معاصر
(۴) در کوچه آفتاب - تنفس صبح - دستور زبان عشق

۱۲۴- همه گزینه‌ها به جز ... درباره نویسندگان نثر دوره معاصر و دوره انقلاب اسلامی صحیح است.

(۱) «مدیر مدرسه»، «زیارت» و «حسی در میقات» از مجموعه داستان‌های جلال آل احمد می‌باشند.
(۲) رضا رهگذر از نویسندگان مشهور معاصر در حوزه ادبیات کودک و نوجوان است که با مجله رشد دانش‌آموز همکاری داشته است.
(۳) سید مهدی شجاعی «کشتی پهلو گرفته» را در زمینه ادبیات مذهبی نوشته است.
(۴) «آتش خاموش» اولین تجربه داستان‌نویسی سیمین دانشور می‌باشد.

۱۲۵- بیت کدام گزینه اختیار وزنی دارد؟

(۱) مدامم مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت / خرابم می‌کند هر دم فریب چشم جادویت
(۲) هر ساعت از نو قبله‌ای با بت پرستی می‌رود / توحید بر ما عرضه کن تا بشکنیم اصنام را
(۳) دیدم نگار نازنین بر تخت زر در خواب خوش / من از نهیب بیم او چون بید لرزان سنگنک
(۴) گفت کاین آتش ز آیات خداست / شعله‌ای از آتش ظلم شماس

۱۲۶- بیت کدام گزینه اختیار وزنی آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن ندارد؟

(۱) درد عشقی کشیده‌ام که می‌رس / زهر هجری چشیده‌ام که می‌رس
(۲) نظر آنان که نکردند در این مشتی خاک / الحق انصاف توان داد که صاحب نظرند
(۳) هر دم از جورش دل آرد نو خبر / غم دل ترسنده را غماز کرد
(۴) ای که بر مرکب تازنده سواری هشدار / که خر خارکش مسکین در آب و گل است

۱۲۷- در کدام بیت اختیار شاعری ابدال دو بار به کار رفته است؟

(۱) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست
(۲) می‌کوش به هر ورق که خوانی / کان دانش را تمام دانی
(۳) بسم الله الرحمن الرحیم / هست کلید در گنج حکیم
(۴) کیسه هنوز فریه است با تو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری

۱۲۸- در کدام بیت اختیار وزنی قلب وجود دارد؟

(۱) گریه گر سوی مژه راه نیابد مژه را / ره سوی گریه کزو نیست گذر بگشایید
(۲) گوهر ذوالفقار او گزنی علی است چون کند / بیشه ستان رزم را آتشی و غضنفری
(۳) هنوز گویندگان هستند اندر عراق / که قوت ناطقه مدد از ایشان برد
(۴) منم و راه و رسم تازه گل / تا گشایم زبان آتش دل

۱۲۹- در کدام بیت هر سه اختیار وزنی «فاعلاتن به جای فاعلاتن، ابدال و بلند بودن هجای پایان مصراع» استفاده شده است؟

(۱) چه توان گفت در لطافت دوست؟ / هرچه گویم از آن لطیف‌تر است
(۲) آن که منظور دیده و جان است / نتوان گفت شمس یا قمر است
(۳) برگ تر خشک می‌شود به زمان / برگ چشمان ما همیشه تر است
(۴) سعدی از بارگاه حضرت دوست / تا خیر یافتست، بی‌خبر است

۱۳۰- تمام اختیارات بیت زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

«بدرود ای پدر و مادرم، از من بدرود / که شدم فانی و در دام فنا بید همه»

(۱) آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن - ابدال - بلند بودن هجای پایانی
(۲) آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن - حذف همزه - تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند
(۳) حذف همزه - تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه - ابدال
(۴) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند و بلند به کوتاه - حذف همزه - بلند بودن هجای پایانی

تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲)؛ وزنی
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۷

علوم و فنون ادبی (۳) - شاهد

۱۳۱- منظور از ادبیات معاصر کدام آثار ادبی هستند؟

(۱) آثار دوران پهلوی اول و دوم

(۲) شعر بعد از نیما و نشر بعد از قائم مقام

(۳) آثاری که در دوران قاجار و پهلوی پدید آمده‌اند.

(۴) آثار ادبی که پس از مشروطیت پدید آمده‌اند.

۱۳۲- جایگاه نسل جوان در داستان‌نویسی دهه ... کم‌رنگ است و این نسل کار خود را با ... آغاز کرد.

(۱) شصت - قطعه ادبی (۲) هفتاد - رمان و داستان بلند

(۳) شصت - داستان کوتاه (۴) هفتاد - خاطره‌نویسی

۱۳۳- مصداق عبارت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«طرح اسوه‌های تاریخی از درون مایه‌های رایج در شعر دوره انقلاب است.»

(۱) از راست صدای گفتگو می‌آید / وز چپ همه بانگ های و هو می‌آید

بیگانه ز هر دو من سراپا گوشم / کاواز تو از کدام سو می‌آید؟

(۲) مرد غریبه گفت پدر از سفر رسید / شب‌های انتظار گذشت و سحر رسید

کودک ولی برای همیشه به خواب رفت / وقتی که دید قصه بابا به سر رسید

(۳) گفتم که چرا دشمنت افکند به مرگ؟ / گفتا که چو دوست بود خرسند به مرگ

گفتم که وصیتی نداری؟ خندید / یعنی که همین بس است لبخند به مرگ

(۴) موسیقی شهر بانگ رودارود است / خنیاگری آتش و رقص دود است

بر خاک خرابه‌ها بخوان قصه جنگ / از چشم عروسکی که خون‌آلود است

۱۳۴- نام پدیدآورنده چند اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

(چشم‌هایش: بزرگ علوی)، (همسایه‌ها: محمود اعتمادزاده)، (سووشون: سیمین بهبهانی)، (بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری)، (شوهر

آهوخانم: محمدعلی جمال‌زاده)، (شهری چون بهشت: جلال آل احمد)

(۱) یک (۲) سه (۳) چهار (۴) دو

۱۳۵- اولین رکن کدام بیت، مشمول «اختیارات وزنی» شده است؟

(۱) به وفای دل من ناله برآید چنانک / چنبر این فلک شعوده‌گر بگشاید

(۲) به جهان پشت مبندید و به یک صدمه آه / مهره پشت جهان یک ز دگر بگشاید

(۳) سیل خون از جگر آید سوی بام دماغ / ناودان مژه را راه گذر بگشاید

(۴) خبر مرگ جگرگوشه من گوش کنید / شد جگر چشمه خون، چشم عبر بگشاید

۱۳۶- در همه گزینه‌ها به جز ... رکن پایانی، دارای اختیار وزنی است.

(۱) ای ساعد سیمین تو خون دل ما ریخته / گر دعوی قتلم کنی داری گوا در آستین

(۲) خواجه چو نیک نامی در راه عشق ننگ است / تا در پی صلاحی می‌دان که در فسادی

(۳) چه کرده‌ام که به یک بارم از نظر بفرمندی / نهال کین بنشاندی و بیخ مهر بکندی

(۴) گفتمش در تو نظر کردم و دل بسپر دم / گفت آخر نه مرا دیدی و جان پروردی

۱۳۷- اختیار وزنی آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه، در همه مصراع‌ها استفاده شده است، به جز یکی از مصراع‌های گزینه ...

(۱) دلم رمیده لولی‌وشی ست شورانگیز / دروغ‌وعده و قتال‌وضع و رنگ‌آمیز

(۲) فدای پیرهنی چاک ماهرویان باد / هزار جامه تقوا و خرقه پرهیز

(۳) پیاله بر کفتم بند تا سحرگه حشر / به می ز دل ببرم هول روز رستاخیز

(۴) خیال خال تو با خود به خاک خواهیم برد / که تا ز خال تو خاکم شود عبیر آمیز

۱۳۸- در کدام مصراع اختیار وزنی قلب صورت گرفته است؟

(۱) دل برگرفت از من بتم یکبارگی

(۲) ز برنشین علمت کاینات

(۳) دست کسی برنرسد به شاخ هویت تو

(۴) برشوم از نشاط دل وقت سحر به منظره

۱۳۹- در مصراع اول کدام بیت سه اختیار شاعری وزنی روی داده است؟

(۱) گردون به درد و رنج مرا کشته بود اگر / پیوند عمر من نشدی نظم جان‌فزای

(۲) چند کوشی که به فرمان تو باشد ایام / نه تو باشی و نه ایام چه خواهد بودن

(۳) گفתי که آتشم بنشانی ولی چه سود / برخاستی که بر سر آتش نشانی‌ام

(۴) تو درخت خوب منظر همه میوه‌ای ولیکن / چه کنم به دست کوتاه که نمی‌رسد به سیب

۱۴۰- در کدام بیت هیچ اختیار شاعری به کار نرفته است؟

(۱) جز از لب لعل جان نوشم / غیر سر زلف او نگیرم

(۲) چو سحرگاه ز گلشن مه عیار برآمد / چه بسی نعره مستان که ز گلزار برآمد

(۳) هله نومید نباشی که تو را یار براند / گرت امروز براند نه که فردات بخواند

(۴) تو بسی سمن‌بران را به کنار در گرفتی / نفسی کنار بگشا بنگر کنار دیگر

سازها و عوامل تأثیرگذار شعر فارسی
همانگی پاره‌های کلام قافیه
صفحه‌های ۶۷ تا ۸۶

باسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۴۱- حال و هوای حاکم بر فضای کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) مطربان گویی در آوازند و مستان در سماع / شاهدان در حالت و شوریدگان در های و هوی
- (۲) گفتند باری کم گری تا کم نگردد مبصری / که چشم نابینا شود چون بگذرد از حد بکاء
- (۳) ای سرخوشان ای سرخوشان آمد طرب دامن‌کشان / بگرفته ما زنجیر او بگرفته او دامان ما
- (۴) یاری که دلم خستی در بر رخ ما بستی / غمخواره یاران شد تا باد چنین بادا

۱۴۲- در کدام گزینه نقش دستوری «قید» از الگوی هجایی «صامت+ مصوت بلند+ صامت+ مصوت کوتاه+ صامت» پیروی می‌کند؟

- (۱) ز شاهان همه گیتی ثنا گفتن تو را شاید / که لفظ اندر ثنای تو همه یکسر شود غراً
- (۲) طواف زایران بینم به گرد قصر تو دایم / همانا قصر تو کعبه‌ست و گرد قصر تو بطحا
- (۳) ز خشمش تلخ‌تر چیزی نباشد در جهان هرگز / ز تلخی خشم او نشگفت اگر الوا(صمغ تلخ) شود حلوا
- (۴) زبان از بهر آن باید که خوانی مدح او امروز / دو چشم از بهر آن باید که بینی روی او فردا

۱۴۳- نظم هجاهای مصراع «غمگین ز چهای مگر تو را غولی» با کدام مصراع یکسان است؟

- (۱) بر غیر خدا حسد نیارد
- (۲) آن چنگ نشاط ساز نو یابد
- (۳) کنار خویش دریا کردم از اشک
- (۴) این روضه دولت را این تخت و سعادت را

۱۴۴- چند مصراع زیر با یکدیگر هم‌وزن‌اند؟

- الف) هر مرادی کآسمان در جیب دارد
- ب) ای به از جان هست فرمانی دگر
- ج) جان شیرین است یا مرجان شیرین
- د) چند باشم هم بدین سان بیچاره
- ه) گر من از عهدت بگردم ناجوانمردم نه مردم

(۴) هیچکدام

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۱۴۵- در همه گزینه‌ها به جز بیت گزینه ... شعر دارای ردیف است.

- (۱) تا داد باغ را سمن و گل به نو نوا / بلبل همی سراید بر گل به نو نوا
- (۲) شاه فلک بین به صبح پرده برانداخته / پیر خردبین به می خرقه درانداخته
- (۳) از وبای زرق و محرومی برآ / در جهان حی و قیومی درآ
- (۴) از جنون این عالم بیگانه را گم کرده‌ام / آسمان سیرم، زمین خانه را گم کرده‌ام

۱۴۶- الگوی ساخت قافیه کدام شعر بر اساس «مصوت + صامت + صامت» نیست؟

- (۱) نکونام و صاحب دل و حق پرست / خط عارضش خوش تر از خط دست
- (۲) مرا تو غایت مقصودی از جهان ای دوست / هزار جان عزیزت فدای جان ای دوست
- (۳) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت بر زین، گهی زین به پشت
- (۴) به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد کوه می سفت

۱۴۷- از میان ابیات زیر، قافیه چند بیت بر اساس قاعده «۲» است؟

- (الف) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو / یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو
- (ب) آمد بهار جانها، ای شاخ تر به رقص آ / چون یوسف اندر آمد مصر و شکر به رقص آ
- (پ) ننشیند آتشم چو ز حق خاست آرزو / زین سو نظر مکن که ز آن جاست آرزو
- (ت) ای ساقی و دستگیر مستان / دل را ز وفای مست مستان
- (ث) سیر نیم سیر نی از لب خندان تو / ای که هزار آفرین بر لب و دندان تو

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۴۸- همه ابیات به جز بیت گزینۀ ... دارای قافیه درونی هستند.

- (۱) با آن همه بیداد او وین عهد بی بنیاد او / در سینه دارم یاد او یا بر زبانم می رود
- (۲) ای دلبر و مقصود ما ای قبله و معبود ما / آتش زدی در عود ما نظاره کن در دود ما
- (۳) حجره خورشید تویی خانه ناهید تویی / روضه امید تویی راه ده ای یار مرا
- (۴) رستم ازین بیت و غزل ای شه و سلطان ازل / مفتعلن مفتعلن مفتعلن کشت مرا

۱۴۹- کدام بیت ذوقافیتین نیست؟

- (۱) یاد یاران یار را میمون بود / خاصه کان لیلی و این مجنون بود
- (۲) ای آن که به کوی دوست تنها گذری خندان / گاهی بنما آگاه ما را خبری چندان
- (۳) فرسود بنای آفتاب بی باک / بزود لقای ماهتاب افلاک
- (۴) نکرد نوش شرنگ ملال شهر پلید / هر آن که خویش ز جنگ و زوال دهر رهید

۱۵۰- کدام واژه، قافیه شعر زیر به شمار می رود و نقش مسندی دارد؟

«تو را من چشم در راهم شباهنگام

که می گیرند در شاخ تلاجن سایه ها رنگ سیاهی

و زان دلخستگان راست اندوهی فراهم

تو را من چشم در راهم.

شباهنگام، در آن دم که بر جا دره ها چون مرده ماران خفتگانند

در آن نوبت که بنده دست نیلوفر به پای سرو کوهی دام

گرم یادآوری یا نه ، من از یادت نمی کاهم»

(۱) شباهنگام (۲) دام (۳) فراهم (۴) نمی کاهم

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های ۱۰ و ۱۱
پایه‌های آوایی همسان (۲)
صفحه‌های ۷۲ تا ۵۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۵۱- کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات نادرست است؟

- (۱) شاهان صفوی نقش عمده‌ای در ترویج زبان ترکی در ایران داشتند.
  - (۲) شاهان گورکانی هند، همگی به فارسی سخن می‌گفتند.
  - (۳) رفاه نسبی به وجود آمده در قرن دهم، امکان پرداختن به ادبیات را برای عامه فراهم کرد.
  - (۴) بها ندادن به شعر ستایشی در عصر صفوی، موجب راهی شدن شاعران مدیحه‌سرا به هند شد.
- ۱۵۲- همه عوامل زیر به جز ... موجب شد که شعر و شاعری و انواع هنرها در عهد صفوی مورد توجه قرار گیرد.

- (۱) تبدیل شدن شهر اصفهان به پایتخت فرهنگی کشور
- (۲) داشتن مقام شیخی و رهبری طریقت برخی از شاهان صفوی
- (۳) در تماس بودن شاهان صفوی با برخی رؤسای مذاهب
- (۴) توجه شاهان عثمانی و هندی به مسائل فرهنگی

۱۵۳- به ترتیب معروفترین شاعر سبک هندی کیست و کدام شاعر در قرن دهم، نماینده اصلی یکی از جریان‌های رایج شعر این قرن است؟

- (۱) صائب - محتشم کاشانی
- (۲) کلیم - محتشم کاشانی
- (۳) کلیم - بابافغانی
- (۴) صائب - بابافغانی

۱۵۴- جداسازی پایه‌های آوایی کدام مصراع صحیح است؟

(۱) مه و خورشید نظر شد که از او خاک چو زر شد

م ه خورشید	ن ظر شد	ک ا زو خاک	چ زر شد
------------	---------	------------	---------

(۲) کبر و تکبر بگذار و بگیر

ک ب ر ت ک ب	ب ر ب گ د ا	ر ب گیر
-------------	-------------	---------

(۳) به جان آتشینم به رخ زعفرانی

ب جان آت	شی نم ب رخ	زع ف را نی
----------	------------	------------

(۴) خورشید از رویش خجل گردون مشبک همچو دل

خورشید از رو	یش خ جل گر	دون م شب بک	هم چ دل
--------------	------------	-------------	---------

۱۵۵- پایه‌های آوایی همسان در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) گفت می‌باید تو را تا خانه قاضی برم / گفت رو صبح آی قاضی نیمه شب بیدار نیست
- (۲) گفتمش در عین وصل این ناله و فریاد چیست؟ / گفت ما را جلوه معشوق بر این کار داشت
- (۳) روزگار است این که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
- (۴) هیچ کس را بر من از یاران مجلس دل نسوخت / شمع می‌بینم که اشکش می‌رود بر روی زرد

۱۵۶- پایه‌های آوایی کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ای ستاره‌ها که بر فراز آسمان (-/ U-U-/ U-U-/ U-U-)

(۲) من کیوترهای شعرم را دهم پرواز (-U-/-U-/-U-)

(۳) ای برادر ز خود یک دمی شو رها (-U-/-U-/-U-/-U-)

(۴) نصیحتگوی را از من بگو ای خواجه دم درکش (---U/---U/---U/---U)

۱۵۷- تعداد هجاها در پایه‌های آوایی همسان کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌هاست؟

(۱) هین سخنی تازه بگو تا دو جهان تازه شود / وارهد از حد جهان بی‌حد و اندازه شود

(۲) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند

(۳) گر مطیع خدمت را کفر فرمایی بگوید / ور حریف مجلست را زهر فرمایی بنوشد

(۴) سوزد مرا سازد مرا در آتش اندازد مرا / وز من رها سازد مرا بیگانه از خویشم کند

۱۵۸- پایه‌های آوایی و وزن واژه کدام گزینه با بیت زیر یکسان است؟

«یار مرا غار مرا عشق جگرخوار مرا / یار تویی غار تویی خواجه نگه‌دار مرا»

(۱) ای نور ما ای سوز ما ای دولت منصور ما / جوشی بنه در شور ما تا می‌شود انگور ما

(۲) تا دل هرزه‌گرد من رفت به چین زلف او / زان سفر دراز خود عزم وطن نمی‌کند

(۳) گفت که تو شمع شدی لایق این جمع شدی / شمع نیم جمع نیم دود پراکنده شدم

(۴) گر به تو افتدم نظر چهره به چهره روبه‌رو / شرح دهم غم تو را نکته به نکته مو به مو

۱۵۹- بیت زیر با کدام بیت هم‌وزن است؟

«به شکرخنده اگر می‌ببرد جان مرا / متع‌الله فوادی بحیبی ابد»

(۱) بار دیگر سر برون کن از حجاب / از برای عاشقان دنگ را

(۲) چرا به عالم اصلی خویش و نروم / دل از کجا و تماشای خاکدان ز کجا

(۳) سوی شورستان روان کن شاخی از آب حیات / چون گل نسیرین بخندان خار غم فرسود را

(۴) برو از خانه گردون بدر و نان مطلب / کان سیه کاسه در آخر بکشد مهمان را

۱۶۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) رسید عشق و ز اغیار گشت صافی دل / پیمبر آمد و شد کعبه از بتان خالی

(۲) دل جای عشقت ساختم از غیر تو پرداختم / حاشا که سازم کعبه را چون کافران بتخانه‌ای

(۳) غیر را در خلوت در بسته ما بار نیست / در میان جمع تنهایییم ما همچون حباب

(۴) فضای خلوت دل جلوه‌گاه غیری نیست / شکافتیم به نام تو این معما را

ثلاثُ قِصصٍ قَصِيْرَةٍ
صفحه‌های ۳۳۳ تا ۳۳۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۱۶۱ - ۱۶۳)

۱۶۱- «فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ»: پس...

- ۱) فرشتگان همه با هم سجده کردند فقط ابلیس غرور ورزید و کفر پیشه کرد!
- ۲) فرشتگان همگی سجده نمودند به‌جز ابلیس که تکبر نمود و از کافران شد!
- ۳) همه فرشتگان یکسره به سجده پرداختند مگر ابلیس که بزرگی کرد و کافر شد!
- ۴) فقط ابلیس از میان همه فرشتگان سجده نکرد که تکبر کرد و از کافران بود!

۱۶۲- «مَا أَسْرَعَ مَرُورَ الْعُمُرِ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا، فَحَاوِلْ أَنْ تَعِيشَهُ بِالْخَيْرِ وَالْعَطَاءِ!»:

- ۱) گذران عمر در دنیا بسیار سریع است، پس تلاش کن که آن را به خیر و بخشش بگذرانی!
- ۲) گذشت عمر در این دنیا سریع‌تر است، پس بکوش آن را به خیر و عطاء زندگی نمایی!
- ۳) گذر عمر در این دنیا چه سریع است، پس تلاش کن آن را به خیر و بخشش زندگی کنی!
- ۴) چه سریع است گذر زندگی در این جهان، پس باید همواره با خیر و عطاء زندگی نمایی!

۱۶۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- ۱) لَا يَنْزَعُ أَبِي إِلَّا مِنْ إِسَاءَةِ النَّاسِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا: فقط پدرم از بدی مردم به یکدیگر آزرده‌خاطر می‌شود!
- ۲) تُغْفَرُ الذُّنُوبَ إِلَّا الشَّرْكَ بِاللَّهِ: گناهان آمرزیده می‌شوند، مگر شرک ورزیدن به خداوند!
- ۳) لَا يُدَافِعُ عَنِ الْوَطَنِ الْإِسْلَامِيِّ إِلَّا شَبَابُنَا: فقط جوانان ما از میهن اسلامی دفاع می‌کنند!
- ۴) أَيُّهَا الْإِنْسَانُ! لَيْسَتْ النَّفْسُ إِلَّا عَدُوًّا تُحَارِبُهَا! : ای انسان! نفس تنها دشمنی است که با آن نبرد می‌کنی!

۱۶۴- عَيْنِ الْخَطَأِ عَمَّا طَلَبَ مِنْكَ:

- ۱) بَعْدَ لَحَظَاتٍ رَاحَتِ الْبِنْتُ نَحْوَ وَالِدِهَا! مُرَادِفُهُ «سَكِينَةٌ»
- ۲) إِخْتَرْتُ فِرْعَاً جَدِيداً فِي الْجَامِعَةِ! مُرَادِفُهُ «انْتَخَيْتُ»
- ۳) سَعُرَ الذَّهَبُ قَدْ غَلَا فِي هَذِهِ الشَّهْرِ! مُضَادُّهُ «رَخُصَّ»
- ۴) يَضِيقُ صَدْرِي وَ لَا يَنْطِقُ لِسَانِي! مُضَادُّهُ «تَسَّعَّ»

۱۶۵- اَمَلًا الْفِرَاعِ: «..... النَّاسُ مِنْ حَوْلِي عِنْدَمَا وَاجِهْتُ مَشَاكِلَ كَثِيرَةً ثُمَّ بَقَيْتُ وَحِيدَةً!»

- ۱) أَعْتَقَ (۲) اِنْزَعَجَ (۳) اجْتَمَعَ (۴) اِنْقَضَ

۱۶۶- «فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ...»: عَيْنِ مَا يَرْتَبِطُ بِمَفْهُومِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ:

- ۱) «لَا تَقْتُلُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعاً»
- ۲) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيداً»
- ۳) «فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَاناً»
- ۴) «وَ أَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ»

۱۶۷- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ أَوْ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ: «كُلَّ وَعَاءٍ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ إِلَّا وَعَاءَ الْعِلْمِ!»

- ۱) وَعَاءٌ: اسمٌ - مفرد مذکر - معرب / الأوَّل: مجرور بحرف الجرّ، الثَّانِي: مستثنى و منصوب
- ۲) يَضِيقُ: فعل مضارع - مفرد مذکر غایب - مجرد ثلاثی - معرب / فاعله ضمیر مُستتر
- ۳) جُعِلَ: فعل ماضٍ - مفرد مذکر غایب - مجهول - مبني / فاعله ضمیر مُستتر
- ۴) العلم: اسمٌ - مفرد مذکر - معرفة بالعلمیّة - معرب / مضاف اليه و مجرور

۱۶۸- عَيْنِ أُسْلُوبِ الْجُمْلَةِ مُخْتَلَفًا:

- ۱) لَا تَأْكُلِ الْحَشْرَةَ الصَّغِيرَةَ طُولَ حَيَاتِهَا إِلَّا مَا تَجِدُ هُنَاكَ!
- ۲) لَمْ يُؤَيِّدْ فِي الْجُلُوسَةِ كَلَامَ إِلَّا مَا يَنْفَعُ الطَّلَابَ كُلَّهُمْ!
- ۳) لَنْ يَحْصَلَ تَلَامِيذُنَا عَلَى التَّقَدُّمِ الْعِلْمِيِّ إِلَّا مَنْ ابْتَعَدَ عَنِ الْكَسْلِ!
- ۴) لَمْ يَبْحَثْ أَحَدٌ عَنِ رِسَالَةِ مُفِيدَةِ إِلَّا مَنْ يَعْرِفُ قَدْرَهَا!

۱۶۹- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْحَصْرُ:

- ۱) لَا نَتَحَمَّلُ الْمَشَقَّاتَ إِلَّا لِلْوَصُولِ إِلَى التَّقَدُّمِ!
- ۲) اِتَّكَمَّا لَنْ تَنْجِحَا إِلَّا بِالسَّعْيِ وَالْاجْتِهَادِ!
- ۳) تَعَلَّمْنِي الْحَيَاةَ أَنْ لَا أَعْتَمِدَ إِلَّا عَلَى نَفْسِي!
- ۴) لَا يَتَوَكَّلُ الْمُؤْمِنُ عَلَى أَحَدٍ إِلَّا عَلَى رَبِّهِ!

۱۷۰- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِشَارَةِ إِلَى الْمُسْتَثْنَى مِنْهُ:

- ۱) لَا يَسْتَطِيعُ إِنْسَانٌ مَعْرِفَةَ رَبِّهِ إِلَّا الْمُؤْمِنُ الْعَالِمُ!
- ۲) لَمْ يُصَدِّقْ النَّاسُ أَقْوَالَنا إِلَّا مَا يَعْتَمِدُ عَلَى الْمَعْلُومَاتِ الدَّقِيقَةِ!
- ۳) مَا سَاعَدَنِي أَحَدٌ فِي الْمَشَاكِلِ إِلَّا الصَّدِيقُ الْوَفِيُّ!
- ۴) لَمْ نَشْتَرِ مَلَابِسَ جَدِيدَةً غَالِيَةً إِلَّا هَذَا الْفُسْتَانَ الْأَنِيقَ!

درس ۷
صفحه‌های ۹۰ تا ۹۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۷۱- کدام گزینه درباره کودتای سیاه صحیح است؟

- ۱) این کودتا در بامداد روز سوم اسفند ۱۲۹۹ در تهران انجام شد.
- ۲) سرپرسی سایکس، فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، رضاخان را برای کودتا مناسب تشخیص داد.
- ۳) سیدضیاءالدین طباطبائی از سیاستمداران مخالف با کودتا بود.
- ۴) پس از کودتا، رضاخان نخست‌وزیر و فرمانده ارتش شد و لقب سردار سپه گرفت.

۱۷۲- چه کسی به احمد شاه القامی‌کرد که حرکت نظامی رضاخان به سوی تهران برای حفظ کشور و سلطنت ضروری است؟

- ۱) سیدضیاءالدین طباطبائی
- ۲) علیقلی‌خان سردار اسعد
- ۳) وثوق‌الدوله
- ۴) آبرون سایید

۱۷۳- رضاخان برای رسیدن به اهدافش، ابتدا به چه اقدامی مبادرت کرد؟

- ۱) مجلس شورای ملی را منحل کرد.
- ۲) قانون نظام وظیفه عمومی را به تصویب رساند.
- ۳) احمد شاه را به اروپا فرستاد.
- ۴) پیشنهاد برقراری نظام جمهوری داد.

۱۷۴- پس از چه حادثه‌ای محبوبیت رضاخان در بین مردم در جهت به دست گرفتن سلطنت افزایش یافت؟

- ۱) احداث خط آهن سراسری
- ۲) سرکوبی شورش شیخ خزعل و شورش‌های پراکنده
- ۳) یک شکل کردن لباس‌ها و کشف حجاب
- ۴) به‌وجود آوردن ارتش منظم

۱۷۵- به ترتیب، در کدام مجلس طرح خلع قاجاریه از سلطنت و سپردن حکومت موقت به رضاخان خواسته شده بود و کدام نماینده با این طرح مخالفت کرد؟

- ۱) مجلس مؤسسان - آیت‌الله مدرس
- ۲) مجلس شورای ملی - آیت‌الله کاشانی
- ۳) مجلس شورای ملی - دکتر مصدق
- ۴) مجلس مؤسسان - سیدحسن تقی‌زاده

۱۷۶- اهداف رضاخان از ایجاد ارتش منظم در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) تمرکز قدرت سیاسی - سرکوب قیام‌های مردمی - دفاع از مرزهای کشور
- ۲) سرکوب قیام‌های مردمی - تأمین کننده اهداف نظامی انگلستان - تمرکز قدرت سیاسی
- ۳) دفاع از مرزهای کشور - سرکوب قیام‌های مردمی - تأمین کننده اهداف نظامی انگلستان
- ۴) تأمین کننده اهداف نظامی انگلستان - دفاع از مرزهای کشور - تمرکز قدرت سیاسی

۱۷۷- به ترتیب، کدام گزینه هدف و پیامد اسکان اجباری عشایر توسط رضاشاه است؟

- ۱) مهار کردن نیروی رزمی عشایر - نیازمند شدن کشور از نظر دامی به بیگانه
- ۲) کاهش رونق دامداری کشور - نیازمند شدن کشور از نظر دامی به بیگانه
- ۳) مهار کردن نیروی رزمی عشایر - مهار کردن نیروی رزمی عشایر
- ۴) کاهش رونق دامداری کشور - مهار کردن نیروی رزمی عشایر

۱۷۸- رضاشاه به‌نام مبارزه با کهنه‌پرستی دست به چه اقدامی زد و مهم‌ترین راه پیشرفت و توسعه کشور را چه می‌دانست؟

- ۱) ممنوع کردن دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی - مبارزه با همه سنت‌های اسلامی
- ۲) یک شکل کردن لباس‌ها و برداشتن حجاب بانوان - تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی
- ۳) ممنوع کردن دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی - تقلید از غرب و اشاعه فرهنگ غربی
- ۴) یک شکل کردن لباس‌ها و برداشتن حجاب بانوان - مبارزه با همه سنت‌های اسلامی

۱۷۹- آیت‌الله مدرس، روحانی مبارز و خستگی‌ناپذیر، چه هدفی داشت و در کدام شهر به شهادت رسید؟

- ۱) اجرای قوانین اسلامی - خواف
- ۲) اجرای قوانین اسلامی - کاشمر
- ۳) رهایی ایران از استبداد و استعمار - خواف
- ۴) رهایی ایران از استبداد و استعمار - کاشمر

۱۸۰- چرا همزمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم به تقویت کشور آلمان و کاهش مشکلات اقتصادی این کشور گرفتند؟

- ۱) کمک به رضاشاه و افزایش قدرت سیاسی و اقتصادی او
- ۲) فراهم ساختن فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان در کشورهای تحت سلطه خود
- ۳) ممانعت از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم
- ۴) تشویق آلمان برای پیوستن به متفقین

درس ۴
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

- ۱۸۱- بهینه‌کردن سامانه‌های حمل‌ونقل از اهداف کدام مورد است و به میزان انحراف از مسیر مستقیم چه می‌گویند؟
- (۱) مدیریت حمل‌ونقل - شاخص مطلوب
(۲) حمل‌ونقل پایدار - شاخص انحراف
(۳) مدیریت حمل‌ونقل - شاخص انحراف
(۴) حمل‌ونقل پایدار - شاخص مطلوب
- ۱۸۲- طول مسیر مستقیم بین دو مکان (الف) و (ب)، ۸ کیلومتر و طول مسیر قابل احداث بین این دو مکان، ۱۲ کیلومتر است. شاخص انحراف چه قدر است؟
- (۱) ۲۵۰ (۲) ۱۵۰ (۳) ۲۰۰ (۴) ۱۰۰
- ۱۸۳- نوع سواحل از چه نظر بر احداث و مدیریت بندرگاه‌ها تأثیر می‌گذارد؟
- (۱) جنس سنگ‌ها (۲) ارتفاع (۳) فرسایش (۴) بریدگی
- ۱۸۴- به طور کلی هرچه حجم محموله ... باشد، هزینه حمل آن کمتر می‌شود و حمل‌ونقل ... به سرمایه‌فراوانی نیاز دارد.
- (۱) کم‌تر - ریلی (۲) کم‌تر - جاده‌ای (۳) بیش‌تر - ریلی (۴) بیش‌تر - جاده‌ای
- ۱۸۵- به ترتیب، «احداث جاده‌ها و تونل‌ها» و «انبوه موتورسیکلت‌ها و کانتینرها» چه تأثیری بر محیط زیست دارند و علت محدود بودن استفاده از انرژی‌های نو چیست؟
- (۱) آلودگی منظر - آلودگی هوا - مشکلات هزینه و فناوری
(۲) کاهش تنوع زیستی - انتشار گازهای گلخانه‌ای - محدود بودن منابع
(۳) فرسایش خاک - آلودگی منظر - مشکلات هزینه و فناوری
(۴) آلودگی خاک - آلودگی صوتی - محدود بودن منابع
- ۱۸۶- «میزان مرگ‌ومیر یا زخمی شدن مسافران» در کدام شیوه حمل‌ونقل بیش از سایر شیوه‌هاست و «رعایت نکاتی نظیر پرهیز از سبقت غیرمجاز»، جزء کدام روش حفظ ایمنی در حمل‌ونقل است؟
- (۱) جاده‌ای - تقویت فرهنگی ایمنی
(۲) جاده‌ای - وضع قوانین و مقررات
(۳) هوایی - تقویت فرهنگی ایمنی
(۴) هوایی - وضع قوانین و مقررات
- ۱۸۷- ویژگی حمل‌ونقل چندوجهی چیست و کدام عبارت بیانگر آن است؟
- (۱) کاهش هزینه‌ها - استفاده از دو یا چند شیوه حمل کالا از مبدأ تا مقصد
(۲) افزایش هزینه‌ها - استفاده از یک شیوه حمل‌ونقل برای اهداف گوناگون
(۳) افزایش هزینه‌ها - استفاده از دو یا چند شیوه حمل کالا تا مقصد
(۴) کاهش هزینه‌ها - استفاده از یک شیوه حمل‌ونقل برای اهداف گوناگون
- ۱۸۸- این‌که امروزه شهرها، بیش‌تر جمعیت جهان را در خود جای داده و به دنبال آن حمل‌ونقل به یکی از اساسی‌ترین نیازهای روزانه مردم شهرها تبدیل شده است، کدام مورد را به یکی از موضوعات مهم شهرها در چند دهه اخیر تبدیل کرده است؟
- (۱) نحوه توسعه شبکه‌های جاده‌ای وسیع بین شهرها و روستاها
(۲) کاهش سرانه مصرف سوخت خودروها
(۳) مدیریت حمل‌ونقل درون شهری
(۴) احداث هرچه بیش‌تر خطوط ریلی درون شهری
- ۱۸۹- کدام گزینه در ارتباط با «مونوریل‌ها» نادرست است؟
- (۱) هزینه احداث بالایی دارد.
(۲) کاربرد آن بیش‌تر در مناطق گردشگری است.
(۳) در محوطه نمایشگاه‌ها و پارک‌ها هم کاربرد دارد.
(۴) از زیر زمین و روی ریل حرکت می‌کند.
- ۱۹۰- توجه به مردمی که نیازهای ویژه دارند، از ویژگی‌های حمل‌ونقل شهری ... است و در مدیریت حمل‌ونقل شهری وجود اقشار و طبقات اجتماعی گوناگون ... را مطرح می‌کند.
- (۱) پیشرفته - دسترسی عادلانه
(۲) پایدار - دسترسی عادلانه
(۳) پیشرفته - گسترش حمل‌ونقل عمومی
(۴) پایدار - گسترش حمل‌ونقل عمومی

فصل‌های اول تا سوم
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۳۵

درس‌های تاریخ و جغرافیا زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۱۹۱- چرا مرحله حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان است و در کدام‌یک از مراحل باستان‌شناسان

می‌کوشند سیر پیشرفت‌های فنی، هنری و فرهنگی مردمان گذشته را درک کنند؟

- ۱) زیرا کوچک‌ترین اشتهاب، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌کند. - استخراج و تنظیم اطلاعات
- ۲) زیرا کوچک‌ترین اشتهاب، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد می‌کند. - شناسایی و کشف
- ۳) زیرا نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است. - استخراج و تنظیم اطلاعات
- ۴) زیرا نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است. - شناسایی و کشف

۱۹۲- کدام‌یک از وقایع زیر، در دوران پیش از تاریخ بوده است و تأثیر بسزایی بر زندگی انسان و ارتباط او با محیط گذاشته است؟

- ۱) افروختن و به‌کارگیری آتش
- ۲) ابداع چرخ سفالگری
- ۳) ساخت ابزارهای سنگی تیغه‌دار
- ۴) ابداع خط و نگارش

۱۹۳- کدام دسته از تحولات زیر همگی در دوره فرمانروایی سلسله هان در چین رخ داد؟

- ۱) گشایش جاده ابریشم - ظهور کنفوسیوس
- ۲) رواج دوباره آیین کنفوسیوس - راهیابی آیین بودا به چین
- ۳) ارتباط سیاسی و اقتصادی با ایران - گسترش شبکه جاده‌ای
- ۴) یکپارچگی سیاسی و جغرافیایی چین - نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی

۱۹۴- شرط انتصاب شهروندان رومی به مناصب دولتی چه بود؟

- ۱) پیروی از دین مسیحیت
- ۲) شرکت در مجمع نمایندگان
- ۳) اطاعت از قانون مدنی روم
- ۴) شرکت در ده نبرد

۱۹۵- چه آثاری بیانگر آن است که در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش ساکنان استان کرمان به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند؟

- ۱) معادن بزرگ مس در شهرستان بافت
- ۲) سکونت‌گاه‌های کهن در جیرفت و تپه یحیی
- ۳) بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس
- ۴) وجود رگه‌های طبیعی مس و زیورآلات مسی

۱۹۶- در کدام مورد، برای اولین بار به قوم مادی‌ها اشاره شده است و حکومت ماد در زمان فرمانروایی چه کسی به اوج قدرت رسید؟

- ۱) سنگ نوشته‌های تخت جمشید - دهیوک
- ۲) سالنامه‌های شاهان آشوری - هووخشتر
- ۳) سنگ‌نوشته‌های تخت جمشید - هووخشتر
- ۴) سالنامه‌های شاهان آشوری - دهیوک

۱۹۷- به ترتیب، حکومت ملوک‌الطوایفی به چه نوع حکومتی اطلاق می‌شود و علت ضعیف شدن حکومت اشکانی چه بود؟

- ۱) مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌دهند. - نافرمانی برخی از حاکمان محلی
- ۲) مجموعه‌ای از حکومت‌های نیمه مستقل که به حکومت مرکزی مالیات و نیروی نظامی می‌دهند. - جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی
- ۳) مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل در امور خارجی که در تصمیم‌گیری‌ها نقش بسزایی دارند. - نافرمانی برخی از حاکمان محلی
- ۴) مجموعه‌ای از حکومت‌های مستقل در امور خارجی که در تصمیم‌گیری‌ها نقش بسزایی دارند. - جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی

۱۹۸- کدام مورد در رابطه با توضیحات ارائه شده درباره بخش‌های سپاه ساسانی صحیح نیست؟

- ۱) سواره‌نظام سنگین اسلحه: اصلی‌ترین بخش سپاه را تشکیل می‌دادند.
- ۲) سواره‌نظام سبک اسلحه: از میان جوانان طبقه اشراف و نجبا برگزیده می‌شدند.
- ۳) پیاده‌نظام ساسانی: عمدتاً شامل سربازان کم‌مهارت با اسلحه سبک می‌شدند.
- ۴) اسواران: سر تا پای این گروه با زره‌های فلزی پوشیده شده بود و اسب‌هایشان نیز چنین بودند.

۱۹۹- هخامنشیان واحدهای وزن ... را حفظ کردند و یکی از اقدامات مهم داریوش در زمینه توسعه راه‌های دریایی، ... بود.

- ۱) ایلامیان - تهیه نقشه مسیر دریایی میان هند و سومر
- ۲) بابلیان - تهیه نقشه مسیر دریایی میان هند و سومر
- ۳) ایلامیان - اتصال دریای سرخ به رود نیل
- ۴) بابلیان - اتصال دریای سرخ به رود نیل

۲۰۰- با توجه به دوره‌های مذکور، کدام گزینه درباره دین و عقاید ایرانیان باستان درست نیست؟

- ۱) مادی‌ها: در این دوره، مغان نقش مهمی در آمیختن باورهای دین کهن خود با تعالیم زرتشت داشتند.
- ۲) هخامنشیان: دین زرتشتی نفوذ و گسترش چشمگیری یافت و برخی پادشاهان هخامنشی به آن گرویدند.
- ۳) اشکانیان: برخی از پادشاهان اشکانی به تقلید از یونانیان، معابدی را برای آنها ساختند.
- ۴) ساسانیان: با رسمی اعلام کردن دین زرتشتی توسط این حکومت، دین و سیاست به هم گره خوردند.

فصل‌های اول تا سوم
صفحه‌های (۳ تا ۹۵)

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیای ایران

۲۰۱- «نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها» و «درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها» به ترتیب، عملکرد انسان در ارتباط با کدام محیط را نشان می‌دهد و انسان با تغییر محیط طبیعی آن را به ... تبدیل می‌کند.

- (۱) انسانی - طبیعی - محیط جغرافیایی
(۲) انسانی - انسانی - محیط انسانی
(۳) طبیعی - انسانی - محیط انسانی
(۴) طبیعی - طبیعی - محیط جغرافیایی

۲۰۲- رشته‌کوه‌های «آلداغ» و «هزار مسجد»، «گنبد‌های نمکی» و کوه‌های «شاه‌کوه» به ترتیب، در کدام منطقه کوهستانی کشور قرار دارند؟

- (۱) آذربایجان - شمال خراسان - زاگرس - تالش
(۲) شمال خراسان - شمال خراسان - زاگرس - البرز
(۳) آذربایجان - تالش - کوه‌های مرکزی - زاگرس
(۴) شمال خراسان - شمال خراسان - تالش - البرز

۲۰۳- کدام یک از موارد زیر، آب‌وهوای کشور ما را بیش‌تر تحت تأثیر خود قرار می‌دهند؟

- (۱) چشم‌اندازهای طبیعی، موقعیت جغرافیایی و توده‌های هوا
(۲) توده‌های هوا، موقعیت جغرافیایی و ارتفاع و جهت کوهستان‌ها
(۳) موقعیت جغرافیایی، چشم‌اندازهای طبیعی و ارتفاع و جهت کوهستان‌ها
(۴) ارتفاع و جهت کوهستان‌ها، چشم‌اندازهای طبیعی و توده‌های هوا

۲۰۴- کدام گزینه در ارتباط با «ویژگی رودهای ایران» درست است؟

- (۱) بیش‌تر بارش‌ها از اوایل پاییز تا اوایل زمستان رخ می‌دهد.
(۲) هرچه از شرق به سمت غرب کشور می‌رویم، مقدار آب رودها بیش‌تر می‌شود.
(۳) رودهای مناطق نسبتاً خشک، بیش‌تر دائمی هستند.
(۴) مقدار آب رودهای مناطق خشک در سال‌های مختلف، همیشه کم و ناچیز است.

۲۰۵- جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسی ...

- (۱) بسیار متفاوت است.
(۲) جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد.
(۳) فاقد هرگونه تفاوت است.
(۴) جز در زمان‌های خاص، همواره متفاوت است.

۲۰۶- تلاش پیوسته دولت‌ها در کنترل میزان رشد جمعیت بازتاب چیست و نتیجه سیاست‌های جمعیتی کشور ما در سال ۱۳۹۰ چه بود؟

- (۱) اهمیت آن در برنامه‌ریزی ملی کشورها - جلوگیری از کاهش شتابان جمعیت
(۲) اهمیت حفظ روند ثابت رشد طبیعی جمعیت - جلوگیری از کاهش شتابان جمعیت
(۳) اهمیت آن در برنامه‌ریزی ملی کشورها - کاهش رشد جمعیت
(۴) اهمیت حفظ روند ثابت رشد طبیعی جمعیت - کاهش رشد جمعیت

۲۰۷- با توجه به اهمیت عرض‌های جغرافیایی در شکل‌گیری سکونتگاه‌های شهری و روستایی، به ترتیب بیش‌ترین و کم‌ترین تعداد شهر در کدام عرض‌های جغرافیایی قرار دارند؟

- (۱) ۳۰ تا ۳۵ درجه - ۳۵ تا ۴۰ درجه
(۲) ۲۵ تا ۳۰ درجه - ۳۵ تا ۴۰ درجه
(۳) ۳۰ تا ۳۵ درجه - ۲۵ تا ۳۰ درجه
(۴) ۳۵ تا ۴۰ درجه - ۳۰ تا ۳۵ درجه

۲۰۸- کدام مورد تعیین‌کننده نقش سکونتگاه‌ها است و این نقش چگونه منعکس می‌شود؟

- (۱) چگونگی پیدایش آن‌ها - در میزان جمعیت‌پذیری آن‌ها
(۲) وضع جغرافیایی آن‌ها - در میزان جمعیت‌پذیری آن‌ها
(۳) چگونگی پیدایش آن‌ها - در چهره و سیمای آن‌ها
(۴) وضع جغرافیایی آن‌ها - در چهره و سیمای آن‌ها

۲۰۹- چه عاملی سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی در ایران شده است و امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، چه توصیه‌ای در زمینه کشاورزی می‌شود؟

- (۱) میزان بارش - تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری
(۲) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه - تغییر محور توسعه کشاورزی از باغداری به توسعه زراعت
(۳) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه - تغییر محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری
(۴) میزان بارش - تغییر محور توسعه کشاورزی از باغداری به توسعه زراعت

۲۱۰- عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور نشان‌دهنده چیست و بعد از نفت و گاز، بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور کدام است؟

- (۱) عدم توجه کامل به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران - پتروشیمی
(۲) فقدان امکانات کافی در تمامی نواحی ایران - خودروسازی
(۳) عدم توجه کامل به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران - خودروسازی
(۴) فقدان امکانات کافی در تمامی نواحی ایران - پتروشیمی

جامعه‌شناسی (۱)
 هویت فردی و اجتماعی، بازتولید هویت
 اجتماعی، تغییرات هویت اجتماعی
 صفحه‌های ۵۵ تا ۸۰
 جامعه‌شناسی (۲)
 جهان دو قطبی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی
 صفحه‌های ۷۵ تا ۹۲
 جامعه‌شناسی (۳)
 قدرت اجتماعی
 صفحه‌های ۵۴ تا ۶۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی

۲۱۱- به ترتیب هریک از عبارات زیر با کدام مورد، مرتبط است؟

- تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیش‌تر در مقایسه با دولت‌ها
 - انقلاب نارنجی در اوکراین

- نوعی نظام سیاسی که هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد.

(۱) کنشگران فردی که شهرت خود را مدیون نهادهای نظامی هستند. - از طریق ابزارهای خشن و با زور به‌طور آشکار با هدف براندازی حکومت‌ها شکل گرفتند. - الیگارش

(۲) با استفاده از شبکه‌های اجتماعی می‌توانند جریان‌ساز شوند. - شهرت خود را مدیون رسانه‌ها هستند. - آریستوکراسی

(۳) رسانه‌ها از طریق سلبریتی‌ها درآمدزایی می‌کنند. - با استفاده از قدرت نرم رسانه، درصد براندازی حکومت‌های مخالف غرب برآمدند. - لیبرال دموکراسی

(۴) ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند. - در ادامه جنگ فرهنگی رخ می‌دهد. - لیبرال دموکراسی

۲۱۲- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب در کدام بخش جدول زیر، قرار می‌گیرند؟

- نظام‌هایی که در آن، اقلیتی، تصمیم‌گیرنده هستند.

- مجموعه سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی است.

- دست شستن از داوری علمی ارزش‌های سیاسی را به ویژه در عرصه قدرت، بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

حزب کمونیست چین	نظام سیاسی	جامعه‌شناسی انتقادی
ب	ج	الف

(۱) ج - ب - الف (۲) ب - ج - الف (۳) الف - ب - ج (۴) ج - الف - ب

۲۱۳- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمایید.

- در جامعه‌ای که فرهنگ عمومی، دینی است؛ قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد.

- در گذشته، نبرد بین دولت‌ها در قلمرو سرزمینی و با ابزار رسانه، صورت می‌گرفت.

- کنش سیاسی و استفاده از قدرت یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می‌شود یا با هدف حفظ آن.

- می‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌ایم، به همه جوامع دیگر، تعمیم بدهیم.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۲۱۴- کدام گزینه با عبارت «ماکس وبر، شهر را زیستگاهی که دارای قلمرو برج و بارو، بازار و دادگاه مستقل است تعریف می‌کند.» مرتبط است؟

(۱) پیامد یکسان‌انگاری نظم طبیعی و نظم اجتماعی، تعمیم دادن مطالعات اجتماعی هم‌چون قوانین طبیعی به تمامی مکان‌ها و زمان‌ها است.

(۲) در مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها باید کوشید که آن‌ها را از منظر خودشان مطالعه کرد که امکان مقایسه و داوری فرهنگ‌ها و ارزش‌ها امکان‌پذیر می‌شود.

(۳) جامعه، یک نظم جهان‌شمول دارد و می‌توان از منظر وبر به مطالعه جوامع غیرغربی نیز پرداخت و نتیجه گرفت که شهر فقط در اروپا وجود نداشته است.

(۴) در مطالعه جوامع و فرهنگ‌ها می‌توان به معانی فرهنگی آن‌ها توجه نکنیم و آن‌ها را از منظر غرب مطالعه کرد.

۲۱۵- به ترتیب کدام موارد به جای الف، ب و ج قرار می‌گیرند؟

اقتدار	الف	نظام سیاسی موناشری
ب	قدرت مطابق قانون و حکم الهی	ج

(۱) مقبولیت حقیقی - قدرت هم مشروعیت حقیقی دارد و هم مقبولیت اجتماعی - حکومت پاپ بر واتیکان

(۲) مشروعیت حقیقی - قدرت مقبول و پذیرش آن به صورت رسمی باشد - حکومت پاپ بر واتیکان

(۳) مقبولیت رسمی - قدرت دارای مقبولیت و مشروعیت اجتماعی - حکومت اقلیتی از سرمایه‌گذاران که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند.

(۴) مشروعیت حقیقی - قدرت مقبول و مشروع - حکومت نخبگانی که از امتیازات طبقاتی برخوردار باشد.

۲۱۶- در ارتباط با داوری علمی ارزش‌های سیاسی، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند ببیند و بررسی کند، امکان مقایسه و داوری ارزش‌ها از دست می‌رود.
- ۲) جامعه‌شناسان پوزیتیویست با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه علمی نمی‌دانند و با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را پدیده‌ای خنثی معرفی می‌کنند.
- ۳) مقایسه ارزش‌ها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط، پیامد تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی و مطالعات پایان‌ناپذیر آن‌ها است.
- ۴) ماکس وبر در مطالعه جوامع غربی، این جوامع را دچار بحران اراده و بحران معنا می‌بیند و برای برون‌رفت از این بحران‌ها و مشکلات، راه حل علمی ارائه می‌دهد.

۲۱۷- کدام یک از موارد زیر، نادرست است؟

- ۱) در جامعه سرمایه‌داری، هویت افراد بیش‌تر به قدرت دنیوی آن‌ها وابسته است.
- ۲) امکان دارد فرد نسبت به هویت خویش، حس منفی داشته باشد.
- ۳) انسان در جهان سکولار و دینی، هر نوع تصرفی را برای بهره‌برداری بیش‌تر از طبیعت انجام می‌دهد.
- ۴) امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت، وجود دارد.

۲۱۸- کدام گزینه به ترتیب نظریات آگوست کنت و هانتینگتون را بیان می‌کند؟

- ۱) فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند، ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. - جنگ باید از کشورهای غربی به فرهنگ‌ها و تمدن‌هایی منتقل شود که در دوران استعمار، تحت سلطه جهان غرب، قرار گرفته بودند.
- ۲) بعد از جنگ جهانی دوم، جنگ از قاموس بشری رخت بر می‌بندد و دیگر جنگی رخ نخواهد داد. - عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کند.
- ۳) بیش‌تر جنگ‌ها منشأ مذهبی دارند تا اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی. - از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند.
- ۴) جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست، بلکه امری عارضی و تحمیلی است. - منشأ اصلی درگیری‌ها در جهان، عامل فرهنگی است.

۲۱۹- هریک از عبارات زیر به ترتیب نشان‌دهنده تأثیر کدام بعد بر بعد دیگر است؟

- «یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.»
 «تهاد خانواده، فرزندان را در راستای فرهنگ جامعه، تربیت می‌کند.»
 «نیت قوی، بدن را استوار نگه می‌دارد.»

- ۱) نفسانی بر اجتماعی - اجتماعی بر جسمانی - جسمانی بر نفسانی
- ۲) نفسانی بر اجتماعی - اجتماعی بر نفسانی - نفسانی بر جسمانی
- ۳) جسمانی بر اجتماعی - اجتماعی بر نفسانی - نفسانی بر جسمانی
- ۴) جسمانی بر اجتماعی - اجتماعی بر جسمانی - نفسانی بر جسمانی

۲۲۰- به ترتیب عبارات‌های زیر با کدام موارد در ارتباط هستند؟

- در همه کشورهای رتبه‌بندی مشاغل، وجود دارد ولی رتبه‌بندی در کشورهای مختلف، یکسان نیست.
 - اشراف را مصرف‌کننده و سربار جامعه معرفی می‌کرد.
 - امکان رأی دادن به قوانین الهی، وجود ندارد.

- ۱) تحرک اجتماعی - طبقه سوم - جامعه سکولار
- ۲) تغییرات هویت اجتماعی - طبقه سوم - جوامع فئودالی
- ۳) اهمیت موقعیت اجتماعی - فئودال‌ها - جامعه سکولار
- ۴) تحرک اجتماعی - فئودال‌ها - جوامع غربی

۲۲۱- گزاره‌های زیر را به ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.

- فرایندی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، جامعه‌پذیری نام دارد.
 - تبلیغ و اقناع، روشی است که به واسطه آن، فرهنگ درونی می‌شود.
 - امر به معروف و نهی از منکر، همواره همگانی و به عهده همه افراد جامعه است.
 - فرهنگی که با فطرت آدمی سازگار است، از قدرت اقناعی زیادی برخوردار می‌باشد

- ۱) ص - غ - ص - غ
- ۲) ص - ص - غ - ص
- ۳) غ - ص - غ - ص
- ۴) غ - غ - ص - ص

۲۲۲- نزاع بلوک شرق و غرب چالشی ... بود که در ... شکل گرفت و تا ... ادامه پیدا کرد.

(۱) جهانی - درون یک فرهنگ واحد - فروپاشی بلوک شرق

(۲) جهانی - میان دو فرهنگ متفاوت - جنگ جهانی دوم

(۳) منطقه‌ای - درون یک فرهنگ واحد - فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی

(۴) منطقه‌ای - میان دو فرهنگ متفاوت - جنگ جهانی اول

۲۲۳- پیدایش این جریانات به ترتیب ناشی از چیست؟

«تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامونی به مرکزی» و «انتقال محورهای عملیاتی جنگ از ایدئولوژی‌های غربی به تمدن‌های تحت سلطه

استعمار توسط نظریه پردازان غربی»

(۱) مدیریت جبهه‌بندی‌های درونی خود با سرمایه‌گذاری‌های مشترک - مدیریت تغییرات نظامی در سطح جهان

(۲) انتقال مشکلات حاد درونی به بیرون از مرزها - استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی

(۳) معاهدات بین‌المللی - فروپاشی بلوک شرق

(۴) استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی

۲۲۴- تعارض فرهنگی چه زمانی رخ می‌دهد و علل بیرونی آن چیست؟

(۱) تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است. - متاثر از جهان‌های اجتماعی دیگر

(۲) شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند. - اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد

(۳) تغییرات هویتی، بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد. - پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی متفاوت

(۴) هویت اجتماعی افراد، خارج از چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه، شکل گیرد. - به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان

اجتماعی

۲۲۵- به ترتیب کدام یک در رابطه با کنترل اجتماعی درست است و مهم‌ترین آشنایی‌های فرد با جهان اجتماعی از طریق کدام عامل شکل می‌گیرد؟

(۱) همیشه و در همه حال افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند و نقشی را که نهادها و سازمان‌های

مختلف جامعه از آنها انتظار دارند، نمی‌پذیرند. این افراد به حقوق و تکالیف خود، پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند. - خانواده

(۲) همیشه و در همه حال افرادی هستند که جذب عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی خود نمی‌شوند و نقشی را که نهادها و سازمان‌های

مختلف جامعه از آنها انتظار دارند، نمی‌پذیرند. این افراد به حقوق و تکالیف خود، پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند. -

آموزش و پرورش

(۳) شیوه‌های اعمال تشویق و تنبیه به دو شکل است که شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیش‌تر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی، مانند

ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد که دارای تأثیر عمیق‌تری است. - خانواده

(۴) شیوه‌های اعمال تشویق و تنبیه به دو شکل است که شیوه رسمی پاداش و مجازات، بیشتر توسط سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی، مانند

ادارات، پلیس، دادگاه و زندان صورت می‌گیرد که دارای تأثیر عمیق‌تری است. - آموزش و پرورش

۲۲۶- کدام گزینه در مورد «طبقه سوم» نادرست است؟

(۱) طبقه‌ای از مردم عادی که نه اشراف بودند و نه رعیت، شامل صراف، بنا، کفاح.

(۲) موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

(۳) از نظر اجتماعی، اهمیت و اعتباری در جوامع و بین مردم نداشتند.

(۴) جامعه غربی به ارزیابی گروه‌های دیگر براساس مفید بودن یا نبودن آن‌ها پرداخت و طبقه سوم به علت فواید و کارکردهایی که داشت،

تحمل می‌شد.

۲۲۷- هریک از عبارات زیر به ترتیب پیامد کدام مورد است؟

- گرم شدن اقتصاد وابسته به تسلیحات نظامی

- از بین رفتن آزادی افراد

- آشکار شدن نادرستی نظریه کنت

- خودداری دولت انگلستان از مقابله با قحطی ایرلند

(۱) فروپاشی شوروی - بهانه عدالت اقتصادی - عارضی بودن وقوع جنگ‌های جهانی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی

(۲) تداوم جنگ سرد - بهانه عدالت اقتصادی - وقوع جنگ‌های جهانی - حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی

(۳) استقرار صلحی پایدار - پیدایش طبقه جدید - ذاتی بودن وقوع جنگ‌های جهانی - حاکمیت سوسیالیسم اقتصادی

(۴) تداوم جنگ سرد - پیدایش طبقه جدید - وقوع جنگ‌های جهانی - حاکمیت سوسیالیسم اقتصادی

۲۲۸- صحیح یا غلط بودن گزینه‌های زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- کمونیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی مانند سرمایه داری آن را مطلق نمی‌داند، ولی سوسیالیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست.

- در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم، برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

- جنگ، یک پدیده اجتماعی است و امپراتوری‌های بزرگ، اغلب مرزهای خود را با پیروزی در جنگ تعیین می‌کردند.

(۱) ص - ص - غ (۲) غ - ص - ص

(۳) غ - ص - غ (۴) ص - غ - غ

۲۲۹- چه کسانی اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را نسبت به کشورهای فقیر و غنی به کار می‌برند و نظر این گروه نسبت به مشکل کشورهای فقیر چیست؟

(۱) کسانی که چالش بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند. - خودباختگی فرهنگی و الگوپذیری مقلدانه آن‌ها از کشورهای صنعتی

(۲) کسانی که چالش و نزاع بین این دو دسته کشور را به ابعاد اقتصادی محدود می‌کنند. - ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها

(۳) کسانی که معتقدند جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق استثمار اقتصادی کشورهای غیرغربی حل می‌کنند. - سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی کشورهای استعمارگر

(۴) کسانی که معتقدند کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند. - الگوپذیری مقلدانه آن‌ها از کشورهای صنعتی

۲۳۰- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام موارد در ارتباط است؟

- یکی از مشکلات مهم جوامع سوسیالیستی

- نخستین چالش جهان متجدد چه بود و محل شکل‌گیری آن

- سوسیالیسم از نظر مارکس

(۱) از بین رفتن آزادی افراد - فقر و غنا، در کشورهای مستعمره - سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی می‌دانست.

(۲) پیدایش طبقه جدید - بحران‌های اقتصادی، در بطن کشورهای استعمارگر - سوسیالیسم را آخرین مرحله تکامل جهان اجتماعی می‌دانست.

(۳) از بین رفتن آزادی افراد - فقر و غنا، در بطن کشورهای استعمارگر - سوسیالیسم را مرحله‌ای انتقالی می‌دانست.

(۴) پیدایش طبقه جدید - بحران‌های اقتصادی، در کشورهای مستعمره - سوسیالیسم را آخرین مرحله تکامل جهان اجتماعی می‌دانست.

نمایندگان مکتب مشاء (۲)
اقول حکمت مشاء
صفحه‌های ۶۹ تا ۸۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۳۱- از نظر موضوع کدام اثر از دیگر آثار ابن‌سینا متفاوت است؟

- (۱) اشارات و تنبیهات
(۲) قانون
(۳) شفا
(۴) نجات

۲۳۲- ... همان تطابق علم الهی است و ابن‌سینا در طبیعت‌شناسی به تحقیق در رابطه با ... می‌پردازد.

- (۱) عشق - مرتبه‌ای از هستی
(۲) عنایت - مرتبه‌ای از هستی
(۳) عنایت - مبدأ درونی اشیا
(۴) عشق - مبدأ درونی اشیا

۲۳۳- کدام مورد از نظر ابن‌سینا، ویژگی عالم حقیقی شمرده می‌شود؟

- (۱) نفس او به مراتب بالایی از مجرد ارتقا یافته است.
(۲) با تحقیق علمی از رازهای طبیعت پرده برمی‌دارد.
(۳) به ابعاد ظاهری اشیا و موجودات توجهی ندارد.
(۴) با افزایش دانش، حیرت و شگفتی‌اش افزایش می‌یابد.

۲۳۴- کدام گزینه به مفهوم بیت «مراد دل ز تماشای باغ عالم چیست / به دست مردم چشم از رخ تو گل چیدن» نزدیک‌تر است؟

- (۱) علوم طبیعی دارای جنبه سَری است و کشف نکته‌ای علمی کشف سَری است که اسرار دیگری به دنبال دارد.
(۲) همه موجودات در وجود و آثار خود همواره به فیض و عنایت دائمی واجب‌الوجود نیازمندند.
(۳) جهان‌شناسی مابعدالطبیعی در پی درک جهان طبیعت بوده تا انسان را به شناخت نظام احسن نزدیک‌تر سازد.
(۴) شناخت ابعاد ظاهری اشیا در گرو علم به هر چیز در پرتو ارتباط آن با مبدأ وجود است.

۲۳۵- کدام مورد بیانگر وجه مشترک طبیعت‌شناسی ابن‌سینا با علوم طبیعی نوین است؟

- (۱) ارتباط موجودات طبیعی را با مبدا نهایی آن‌ها نشان می‌دهد.
(۲) به عوامل مؤثر بیرونی و مبادی درونی اشیا توجه دارد.
(۳) به‌طور تدریجی از اسرار عالم طبیعت پرده برمی‌دارد.
(۴) روش و هدف آن با مقصود آفرینش سازگار است.

۲۳۶- از ثمرات و نتایج عشق به کدام یک نمی‌توان اشاره کرد؟

- (۱) تشابه انسان و جهان
(۲) اشتیاق به کمالات
(۳) بقای وجود ممکنات
(۴) گریز از بدی‌ها

۲۳۷- آرای علمی ابن‌سینا از قرن ... به بعد در مراکز علمی اروپا تأثیرگذار شد و مراکز ... و ... بیش‌تر از فلسفه او تأثیر پذیرفتند.

- (۱) دوازدهم میلادی - آکسفورد - پاریس
(۲) یازدهم میلادی - مونپلیه - سالرنو
(۳) دوازدهم میلادی - مونپلیه - سالرنو
(۴) یازدهم میلادی - آکسفورد - پاریس

۲۳۸- در رابطه با معتزله نمی‌توان گفت ...

- (۱) برخلاف اشعریون مکتبی ضدعقلی نبودند.
(۲) معیار تأیید یا انکار سنت‌های دینی را تطبیق یا عدم تطبیق با عقل خود می‌دانستند.
(۳) انجام عمل خارق عادت را منحصرأ برای انبیا می‌دانستند.
(۴) علاوه بر ظاهرینی، در به کار بردن استدلال، تفریط می‌کردند.

۲۳۹- کدام مورد در رابطه با «امام محمد غزالی» نادرست است؟

- (۱) با وجود گرایش فراوان به تصوّف، از عقاید حکما بی‌اطلاع نبود.
(۲) به مدت سه سال در مدرسه نظامیه بغداد به تدریس اشتغال داشت.
(۳) در یکی از آثار خود، خلاصه‌ای از آرای فیلسوفان مشایی ارائه داده است.
(۴) با وجود مخالفت با فلاسفه، آرای ابن‌سینا و فارابی را معارض وحی نمی‌دانست.

۲۴۰- ذکر کدام مورد در رابطه با امام فخر رازی نادرست است؟

- (۱) عالمی جامع و بدون حریف در بحث و مناظره بود.
(۲) هدف وی از نگارش شرحی بر اشارات ابن‌سینا، شرح صحیح کتاب بود.
(۳) وی انتقاد از فلسفه را وظیفه شرعی خود می‌دانست.
(۴) از خطیبان نامی عصر خویش محسوب می‌شد و اطلاعاتی گسترده داشت.

منطق
اقسام قضایای حملی و
شرطی، احکام قضایای حملی
صفحه‌های ۳۶ تا ۵۰
فلسفه یازدهم
شهید راه حکمت
(از آخرین سخنان)
گوهرهای اصیل و چو درانه
(تا ابتدای روح مجرد)
صفحه‌های ۵۳ تا ۷۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و فلسفه یازدهم

۲۴۱- نوع کدام قضیه شرطی منفصل متفاوت است؟

- (۱) این دیوار یا سفید است یا سیاه.
- (۲) این سگ یا تزئینی است یا سگ گله.
- (۳) چراغ اتاق یا روشن است یا خاموش.
- (۴) این سلاح یا ساخت روسیه است یا آلمان.

۲۴۲- هرگاه در یکی از محصورات، عکس مستوی گاهی درست باشد و گاهی نادرست، ...

- (۱) باید از موارد نادرست آن صرف‌نظر کرد.
- (۲) به این معنی است که آن محصوره عکس لازم‌الصدق ندارد.
- (۳) عکس مستوی متضاد آن هم همین‌طور خواهد بود.
- (۴) درستی عکس بر اساس محتوا در نظر گرفته می‌شود.

۲۴۳- اگر کیف یک قضیه را تغییر دهیم ممکن نیست که ... به‌دست آید.

- (۱) متضاد قضیه
- (۲) قضیه نقیض آن
- (۳) عکس مستوی قضیه
- (۴) نه متضاد و نه نقیض قضیه

۲۴۴- به‌ترتیب، نقیض قضیه «هر کتابی خواندنی نیست» و عکس مستوی لازم‌الصدق قضیه «بعضی انسان‌ها نمی‌فهمند» کدام است؟

- (۱) هر کتابی خواندنی است. - بعضی نفهم‌ها، انسان نیستند.
- (۲) بعضی کتاب‌ها خواندنی هستند. - بعضی نفهم‌ها، انسان‌اند.
- (۳) بعضی کتاب‌ها خواندنی هستند. - بعضی نفهم‌ها، انسان نیستند.
- (۴) هر کتابی خواندنی است. - بعضی نفهم‌ها، انسان‌اند.

۲۴۵- اگر دو قضیه کاذب «بعضی ب الف نیست» و «هیچ ج ب نیست» را داشته باشیم، آن‌گاه کدام قضیه حتماً صادق است؟

- (۱) هر ج ب است.
- (۲) بعضی ج است.
- (۳) هیچ ب الف نیست.
- (۴) بعضی الف ب نیست.

۲۴۶- نقیض کدام قضیه با عکس متضاد قضیه «هیچ الف ب نیست» برابر است؟

- (۱) هر ب الف است.
- (۲) بعضی الف ب است.
- (۳) بعضی ب الف نیست.
- (۴) هیچ ب الف نیست.

۲۴۷- کدام یک مطابق با افکار سوفسطائیان نیست؟

- (۱) سست بودن دانش و معرفت
- (۲) محکومیت بشر به جهل و بی‌اعتمادی
- (۳) یافتن معیار ثابت تنها در عمل
- (۴) فقدان عامل رهایی از شک

۲۴۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

با توجه به مبنای ... قدرت یادآوری ...

- (۱) افلاطون - خارج از حوزه حواس پنج‌گانه است.
- (۲) سوفسطائیان - در تناقض با شناسایی حسی است.
- (۳) سوفسطائیان - ناقض شناخت‌های گذشته می‌باشد.
- (۴) سوفسطائیان - نوعی شناسایی تلقی نمی‌شود.

۲۴۹- هدف افلاطون از ارائه تمثیل غار نمایان ساختن چه چیزی بود؟

- (۱) بی‌اعتباری شناخت حسی
  - (۲) اثرپذیری نهاد انسان از تربیت
  - (۳) مراحل رسیدن به معرفت حقیقی
  - (۴) توانایی نفس انسان در رسیدن به شناخت پایدار
- ۲۵۰- ذکر کدام مورد در رابطه با حواس انسان نادرست است؟
- (۱) حواس با امور ناپایدار سروکار دارند.
  - (۲) ضامن هیچ یک از دو ویژگی شناخت حقیقی نیستند.
  - (۳) ادراک ناشی از حس جزئی است.
  - (۴) در اکثر موارد شناخت حقیقی را به ارمغان نمی‌آورند.

تفکر (۱) حل مسئله
تفکر (۲) تصمیم گیری
صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۵۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۵۱- به ترتیب کدام مورد از جمله معیارهای تقسیم مسائل به دو گروه «خوب تعریف‌شده» و «بد تعریف‌شده» نمی‌باشد و کدام مورد پیامد مستقیم

ناتوانی در حل مسئله نیست؟

(۱) شناسایی موقعیت اولیه - ناکامی

(۲) تعریف دقیق هدف - فشار روانی

(۳) شناسایی توانمندی‌های فرد در حل مسئله - فشار روانی

(۴) امکان خرد کردن مسئله - پرخاشگری

۲۵۲- به ترتیب عالی‌ترین و پیچیده‌ترین فعالیت شناختی انسان چیست و آخرین مرحله آن کدام است؟

(۱) حل مسئله - بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها

(۲) حل مسئله - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

(۳) تصمیم‌گیری - بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

(۴) تصمیم‌گیری - تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر

۲۵۳- انجام کدام یک از مراحل حل مسئله باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم؟

(۱) تشخیص مسئله (۲) بازبینی و اصلاح راه‌حل‌ها

(۳) ارزیابی راه‌حل (۴) به کارگیری روش‌های مناسب برای حل مسئله

۲۵۴- کدام روش‌های اکتشافی حل مسئله در تعریف با یکدیگر متفاوت، اما در عمل ممکن است شبیه به هم باشند؟

(۱) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب و روش مهندسی معکوس

(۲) روش خرد کردن مسئله و روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب

(۳) روش خرد کردن مسئله و روش شروع از آخر

(۴) روش مهندسی معکوس و روش بارش مغزی

۲۵۵- وجه اشتراک مفاهیم «انتقال» و «تهفتگی» در حل مسئله، کدام است؟

(۱) نادیده گرفتن مسئله برای مدتی کوتاه

(۲) تغییر نوع نگاه حل‌کننده مسئله

(۳) تأثیر بر توانایی‌های انسان در حل مسائل

(۴) آسان کردن راه‌حل‌ها

چه تعداد از عبارات زیر نادرست هستند؟

- (الف) حافظه قوی لزوماً به تفکر قوی منجر نمی‌شود.
 (ب) اهمیت اطلاعات حافظه به دلیل نقش آن‌ها در شکل‌گیری ادراک افراد است.
 (ج) میان آمادگی ما برای تفکر و میزان اطلاعات موجود در حافظه، رابطه معکوس وجود دارد.
 (د) تفکر فرایندی است که به صورت کاملاً آگاهانه صورت می‌گیرد.
- (۱) دو (۲) سه (۳) صفر (۴) یک

۲۵۷- کدام یک از عبارات زیر بیانگر سبک تصمیم‌گیری احساسی است؟

- (۱) سیما در رشته روان‌شناسی تحصیل می‌کند؛ خواهرش به توصیه او همان رشته را انتخاب می‌کند.
 (۲) پدر فریده مبلغی پول برای خرید لوازم تحصیلی‌اش به او داده است. فریده در راه چشمش به لباسی می‌افتد و همه پولش را خرج خرید آن می‌کند.
 (۳) فرهاد از رشته تحصیلی خود ناراضی بود. او چهار سال در دانشگاه نمره‌های پایینی کسب کرده ولی هیچ اقدامی برای تغییر این وضعیت نکرد.
 (۴) علی از طرز لباس پوشیدن عمویش لذت می‌برد؛ عموی او بنگاه املاک دارد و علی هم تصمیم گرفته است همین شغل را برای خود برگزیند.

۲۵۸- کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) تصمیم‌گیری‌های شتاب‌زده و بدون تفکر، علاوه بر آسیب فرد، آسیب‌های اجتماعی را نیز به دنبال دارد.
 (۲) هرچه موضوع تصمیم‌گیری دقیق‌تر باشد، اقدام‌های بعدی هم شفاف‌تر خواهد بود.
 (۳) اعتماد افراطی یکی از موانع تصمیم‌گیری و از موقعیت‌های پرخطر محسوب می‌شود.
 (۴) اگر فردی به صورت بی‌درپی تعارض‌های مختلفی را تجربه کند، دچار آسیب‌های روانی و جسمانی می‌شود.
- ۲۵۹- در رابطه با «فردی که برای فارغ‌التحصیلی چاره‌ای جز گذراندن درس ریاضی که در آن تجدید شده و از آن بیزار است، ندارد»، کدام گزینه مناسب‌تر است؟

- (۱) دچار تعارض اجتناب - اجتناب است و در عین حال با ناکامی روبه‌روست.
 (۲) دچار تعارض اجتناب - اجتناب است ولی موقعیت ناکام‌کننده‌ای متصور نیست.
 (۳) دچار تعارض گرایش - اجتناب است و در عین حال با ناکامی روبه‌روست.
 (۴) دچار تعارض گرایش - اجتناب است ولی موقعیت ناکام‌کننده‌ای متصور نیست.

۲۶۰- موارد زیر به ترتیب به کدام یک از سبک‌های تصمیم‌گیری اشاره دارند؟

- (الف) این سبک به صورت ناگهانی، باعجله و بدون محاسبه است.
 (ب) این سبک تصمیم‌گیری بلافاصله با پشیمانی همراه است.
 (ج) به دلیل زودگذر بودن، نمی‌تواند زیربنای تصمیم‌گیری باشد.
 (د) افرادی که دارای این سبک تصمیم‌گیری هستند، گمان می‌برند که همه چیز خودبه‌خود درست می‌شود.

- (۱) تکانشی - تکانشی - احساسی - اجتنابی
 (۲) احساسی - تکانشی - احساسی - اجتنابی
 (۳) احساسی - احساسی - تکانشی - وابسته
 (۴) تکانشی - احساسی - تکانشی - وابسته

پشتیبان

تماس تلفنی پشتیبان

۲۸۸- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- (۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
- (۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
- (۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
- (۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

۲۸۹- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- (۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
- (۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
- (۳) در روز پنجشنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
- (۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

۲۹۰- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- (۱) یک دقیقه تا سه دقیقه
- (۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه
- (۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه
- (۴) بیش از ۱۰ دقیقه

تماس پشتیبان با اولیا

۲۹۱- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون با اولیای شما تماس تلفنی داشته است؟

- (۱) بله، یک تماس تلفنی مستقل با ایشان داشته است.
- (۲) بله، هنگامی که با من گفت‌وگو کرد با والدینم نیز سخن گفت.
- (۳) نمی‌دانم، شاید تماس گرفته باشد.
- (۴) خیر، ایشان هنوز با اولیای من تماس نگرفته است.

بررسی دفتر برنامه‌ریزی

۲۹۲- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون دفتر برنامه‌ریزی شما را بررسی کرده است؟

- (۱) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را با دقت بررسی کرد.
- (۲) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را بررسی کرد.
- (۳) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را بررسی نکرد.
- (۴) من دفتر برنامه‌ریزی ندارم.

کلاس رفع اشکال

۲۹۳- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می‌کنید؟

- (۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
- (۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیش تری دارم)
- (۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می‌کند اما من امروز شرکت نمی‌کنم.
- (۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی‌کند.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می‌شود؟

- (۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می‌شود.
- (۲) پاسخ‌گویی به نظرخواهی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- (۳) پاسخ‌گویی به سؤال‌های علمی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- (۴) در هر دو مورد بی‌نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش‌آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می‌شوند؟

- (۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- (۲) این موضوع تا حدودی رعایت می‌شود اما نه به طور کامل
- (۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می‌شوند و بعداً وارد حوزه می‌شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می‌شود.
- (۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می‌شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی‌نظمی و سروصدا ایجاد نمی‌شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زود هنگام داده می‌شود؟

- (۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می‌شود.
- (۲) گاهی اوقات
- (۳) به ندرت
- (۴) خیر، هیچ‌گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف